

Gortausias darbo žmonių laikraštis
"LAISVE"
 Elia da sykiu agvaitoj: Utarninke ir Pėtnyčloj
 Lietuvių Kooperatyvika Spaudos Bendrovė

PRENUMERATA METAMS:	
Amerikoje.....	\$2.00
Kanadoje ir užrubežiuose.....	3.50
PUSEI METŲ:	
Amerikoje.....	\$1.00
Kanadoje ir užrubežiuose.....	1.75

Agarsinimų kainos ant užklausimo.
"LAISVE"
 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

LAISVE

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVE"
 Published by
 The Lithuanian Co-operative Pub. Society (Inc.)
 Every Tuesday and Friday at Brooklyn, N. Y.

YEARLY SUBSCRIPTION RATE:	
In the United States.....	\$2.00
To Foreign Countries.....	3.50

Advertising rates on application.
 All communications should be addressed to:
"LAISVE"
 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

No. 84.

BROOKLYN, N. Y., 30 Spalio (October), 1914 m.

Entered as second class matter March 11, 1914, at post office at the Brooklyn, New York under the Act of March 3, 1879.

IV Metas

NAUJAS SUKILIMAS PRIEŠ ANGLUS AFRIKOJ.

SEPTYNIEMS MILIJONAMS GRĘSIA BADAS BELGIJOJ. FRANCUZAI SAKOSI LAIMESIĄ.

ZINIOS IS LIETUVOS.

Kas užmušta Druskininkuose?

Druskininkuose, Gardino gub., kuomet vokiečiai norėjo persikelti per Nemuną, o rusai juos atakavo—žuvo gana daug žmonių.

Užmušta: feldšeris Frenkelis, namų savininkė Felšerienė, baltieji Macovicis, vyras ir moteris Smigelskiai, Soloveičikienė; sužeista: dvi Soloveičikų dukterys, žmona bankieriaus Rozenkranco, Oleknavičiūtė ir pačialijonas.

Sugadinta dalis bažnyčios. Maudymosi įrenginiai nepagadinta.

Iš Vilniaus gubernijos. Javai visoj gubernijoje jau suvalyti. Zapsasnyų šeimoms valčiai organizavo pagalbą. Tas parodo, kad mūsų sodžiūose žydi jau didesnis draugiškumas.

Gubernatoriaus paliepinu visos vyskupijos kunigai sakė pamokslus, kad gyventojai septyni vieni kitus.

Šiuo žygiu žinių iš Lietuvos kaip ir nėra. Vokiečiai sakosi vėl laimėję ties Augustav. Rusų generališkas štabas praneša, kad vokiečiai išvyti iš Kauno gubernijos.

Pranešimai, būk žydai Suvalkų miesto buvo pasitikę vokiečius duona ir druska, kuomet jie užėmė miestą, pasirodo, jog buvo pramanyti. Žydai iš Suvalkų ir Marijampolės buvo išbėgioję.

Laikė bombardavimo Druskininkų, mirsiojo dailininko M. Čiurlionio paveikslus pasisekė išgelbėti. Jie randasi dabar saugioje vietoje. Nuo širdies ligos numirė Čiurlionio tėvas.

Naujamiesčio ir Gargždų bažnyčios (Raseinių pav.) šiek tiek sugadintos nuo vokiečių bombardavimo.

Kuomet vokiečiai buvo užėmę Jurbarką, tai paėmė nelaisvėn kunigą ir rabiną, kaip užstatą.

Rusai užėmė Lodžių ir Radomą.

Rusams vis dar sekasi Lenkijoje. Jie pasekmingai užėmė Lodžių ir Radomą, kurie tūlą laiką buvo vokiečių valdžioje.

Ties Radomu buvusi didėlė kova, kurią laimėjo rusai.

Jeruzolime badas.

Jeruzolime yra 100,000 gyventojų, kurių dauguma žydai. Dabar jie turi baidant. Mat, jie daugiausia gyvena iš loskos tų, kurie lankosi šventoje žemėje. Dabar gi niekas nesilanko ir jie badauja.

Revoliucijos?

Jau daug kartų buvo žymėta, kad Bosnijoje ir Hercegovinoje prasidėjo revoliucijinis bruzdėjimas.

Iš Vienos dabar pranešama, kad valdžia paėmusi viršų ant sukilėlių. Ji nuosavybė yra konfiskuota.

NAUJAS BŪRŲ SUKILIMAS.

Nespėjo Anglijos valdžia prisilgti pirmajam būrų sukilimui pietų Afrikoje, po vadovystės Moritzo, kaip jau prasidėjo antras sukilimas, po vadovystės generolo DeVeto. Šitas antrasis sukilimas, veikiantis, bus smarkesnis, negu pirmutinis. Sukilimas apėmė Orange Free State ir dalį Transvaalio.

Anglijos valdžia sakosi užgniauzianti ir antrąjį sukilimą. Anglijos pusę palaiko generolas Botha, kuris jau kuris jau nuvyko frontan kariuotės su sukilėliais.

Sukilėliai užėmė miestą Heilbron ir areštavo ten visus Britanijos valdininkus.

Anglijos valdžia išleido proklamaciją ir gyventojus ir sako, jog jai reikės pavartoti ginklą prieš sukilėlius.

Vokiečių atsišaukimas į rusų kareivius.

Vokiečių orlaiviai išnešiojo sekančius atsišaukimus į rusų kareivius.

"Kareiviai! Ties Austrijos rubežium rusų armija sumušta ir bėga atgal. Daug rusų kareivių krito ant kovos lauko. Lenkijoje prasidėjo sukilimas. Maskvoj ir Odesoj revoliucija, kuri greitai išsiplės ant visos Rusijos.

Kodėl gi ir jums nepasiduoti nelaisvėn? Jūsų viršininkai tvirtina, būk vokiečiai kankina belaisvius. Netikėkite tiems šmeižikams. Kur gi mes gautume budelių, kad nužudyti šimtatūkstantinę rusų belaisvių armiją?

Jūsų belaisviai ramiai gyvena mūsų šaly, sykiu su farmcūzais, belgais ir anglais ir yra labai užganėdinti. Neverta žūti už tuščią reikalą. Vėlyk gyvenkite dėl savo pačių ir vaikų ir dėl savo tėvynės, laisvos ir laimingos Rusijos".

Taip skamba vokiečių atsiliepiamas. Matomai, girties jie gerai moka!

Liosų daugiau netrauks.

Rusų kariška valdžia išleido įsakymą, kad šiais metais, priimant naujus kareivius, nebus liosų traukimo lms visus, perdėm!

Vokiečiai rengia sukilimus.

Vokiečiai jau pridirbo nesmagumų Anglijai, kuomet jiems pavyko padaryti sukilimą pietų Afrikoj, tarpe būrų. Matomai ten puikiai darbavosi jų agentai.

Dabar panašių nesmagumų žada surengti vokiečiai ir dėl Rusijos. Jie uoliai kūrsto persus sukilti prieš Rusiją ir daugely vietų persai jau susirėmė su kazokais.

Vokiečių agentai uoliai veikia ir Turkestane, kuris priguli rusams. Tenais jau apskelbta karės stovis. Afganistano emisaras (karalius) jau susiorganizavo 180,000 kareivių prieš Rusiją ir tais kareiviais vadovauja vokiečių oficeriai.

Vokiečių ir austrijiečių agentai smarkiai veikia ir tarpe turkų. Chiniečius kūrsto prieš japonus sukilti. Jie turi netik sunkią kūmsčią, bet ir kūrstojų gabumą!

Mūšiai Lenkijoje.

Vokietijos kariuomenė, atmušta nuo Varšavos, pasitraukė į pietų vakarus.

Dabar eina dideli mūšiai ties Ivangorodu, didele rusų tvirtove.

Austrijos oficiališkas pranešimas apie mūšius ties Ivangorodu yra toksai: "Ties Ivangorodu mės ligišiol pamėm 8,000 rusų belaisvių ir 19 mašinių kanuolių.

Netoli Jaroslavo rusų pulkininkas su 200 kareivių turėjo mums pasiduoti. Netoli Zalucze ir apygardose Pasieczna rusų armija atstumta atgal. Abėlna situacija nepersimainė".

Apie mūšius ties Ivangorodu vokiečiai praneša, kad jie sulaukė rusų ataką. Rusai gi gavo pagelbos daug naujų spėkų, kurios jau persikėlė per Vyslos upę.

Apie mūšius Lenkijoje rusų generališkas štabas praneša, jog mūšiai tęsiasi nuo Kutno, per Nowemiasio, Bialobrzegi, Glowaczew, iki Ilzanka kalnų. Ties Rawa rusai užėmė daug vokiečių pozicijų. Ties Naująja Aleksandrija vokiečiai pasitraukė prieš rusus.

Rusai užėmė Lowicz, kas suteikia jiems kontrolę ant visos tos apygardos.

Kaip praneša iš Berlyno, vokiečiai išaujo rengiasi atakuoti Varšavą. Zeppelinai orlaiviai vėl pradėjo mesti bombas ant Varšavos.

Nuo tų pasibaisėtinų mūsų visa Lenkija baisiai nukentėjo. Sodžiai ir miesteliai pavirto griuvėsiais. Petrograde ir Maskvoj lenkams renkama aukos.

Rusai nepaprastai džiaugiasi, kad jiems pavyko atmušt Vokiečius nuo Varšavos.

Przemyslas vis dar atakuojamas.

Nepaisant to, kad iš Petrogrado šaltinių nuolat ateina žinios, kad Przemyslas, didi Austrijos tvirtovė, jau paimtas, vienok Przemyslas laikosi, kaip laikėsi ikišiol.

Sako, rusai apleido Lvovą.

Nežinia, kiek teisybės tame pranešime, bet sako, kad rusai apleido Lvovą ir paliko ten tik 8,000 kareivių.

Kaip sekasi serbams ir juodkalniečiams?

Kaip praneša Austrijos štabas, tai serbų ir juodkalniečių spėkos, kurios operavo Bosnijoje, yra išsklaidytos ir bėga be jokios tvarkos.

Vienok, tiems Austrijos pranešimams nevertėtų per daug tikėti. Jau daug sykių ji skelbė išvijusi serbus ir juodkalniečius iš Bosnijos, o jie vis kaip ten, taip ten. Vistik, serbams, galima

sakyt vyksta, jeigu jie perkėlė kovos operacijas iš Serbijos į Austrijos teritoriją.

HENRI CARTON DE WIART

Henri Carton de Wiart—Belgijos teisių ministras, kuris kartu su drg. Van de Velde pribuvo Washingtonan.

Veislinius Villiaus galvijus varo Maskvon.

Laikė pirmo užpuolimo Prūsų Lietuvos rusams pavyko paimti visus lobius Romintų dvare (šale Vištyčio), kuris priguli pačiam Villui. Tame dvare buvo daugybė veislinių galvijų. Dabar visi tie galvijai varomi Maskvon ir bus parduoti per aukcijoną.

Belgijos parlamentas susirinks Francijoje.

Buvo pasklidusios šnekos, kad Vokietija norinti sušaukti Belgijos parlamentą. Vienok, tos šnekos pasirodė esančios be pamato.

Belgijos parlamentas susirinks Francijoje, Havre mieste. Tokia yra nuomonė Belgijos valdžios.

Daugelis Belgijos parlamentarų atstovų ir senatorių, paskui ministerius, pabėgo Francijon.

Austrija šaukia prie ginklo ir studentus.

Vienos valdžia skatina studentus prisidėti prie kariško korpuso, kuris saugos Vienos miestą. Vokiečiai studentai prisideda, bet italai—ne.

Austrijoj paėmė karėn jau ir 19 metų jaunikačius. Austrijos valdžia daugiausia prijaučia Tirolio gyventojai, kurie yra uoliausi katalikai.

Generolas Beseler nusižudė.

Iš Rotterdamo atėjo žinia, jog vokiečių generolas von Beseler, kuris užėmė Antwerpeną, nusižudė.

Jisai nusižudė savo kambari, mieste Bruges.

Atbaidė vokiečių orlaivius.

Tris vokiečių orlaiviai jau buvo beklia padaryti ataką ant Paryžiaus, vienok francūzų orlaiviai, kurie saugoja Paryžių, ūmai juos nubaidė.

Paryžius praneša apie laimėjimus.

Generališkas ofisas išlei-

ESSAD PASHA

Essad Pasha, kuris sukėlė revoliuciją Albanijoje.

Kiek Rheimsas nukentėjo?

Kaip baisiai nukentė miestai nuo bombardavimo, parodo nors ir Rheimsas pavyzdys. Apdraudus kompanijos apskaito, kad Rheimsas nukentėjo nuo bombardavimo net ant \$200,000,000.

Daugiau, kaip 12 šimtų civiliškų žmonių tapo užmušta.

Ketvirta dalis visų būdinių suardyta. Daugiausia nukentėjo gražiausioji miesto dalis.

Daugybė miesto gyventojų dar ir dabar tebgyvena skėpuose, duobėse.

Šiaurė Airijos užminuota.

Vokiečiams pavyko paburstyti minų jūroje aplink šiaurinę Airiją. Todėl laivai turi vengti plaukioti tomis vietomis.

Vokiečiai užminavo ir Bel-

gijos parubežį, kad užkeltų kelimuisi Anglijos kareivių.

SAMUEL GOMPERS

Samuelis Gompersas, prezidentas American Federation of Labor,—tai yra didžiausias tos organizacijos narių mulkintojas. Kaip visuomet, taip ir šimet jisai ragina "federacinius" balsuoti už kapitalistiską partijas.

Kiek vokiečių žūsta kasdien?

Londono Chronicle korespondentas sako, kad vėl visi vokiečių pasistengimai šiaurės Belgijoje nuėjo vėjais. Kiekvieną dieną vokiečių užmušama ir sužeidžiama net 14,000. Vienok, kaizeris liepia eit pirmyn.

SEPTYNIEMS MILIJONAMS BELGŲ GRĘSIA BADAS.

Jeigu geri žmonės neutralių šalių neateis pagelbon belgams, tai jiems grėsia bausis badas.

Miestuose randasi maisto nedaugiau, kaip dviem savaitėms. Vokiečiai, užėmė Belgiją, visur liepia maitinti savo kareivius, bet patiems belgams nepagelbsti.

Brussels 100 valgyklų suteikia valgi to miesto bėdžiams. Daugelis turtingų žmonių—bankierių, mokytojų, dailininkų—šiandien neturi cento, nei kashio duonos.

Visoj Belgijoje uždaryta fabrikos ir dirbtuvės. Krautuvės taip-pat uždarytos. Mėsos ir pieno veik nėra. Daugiausia belgams gelbsti Amerika. Neužilgo iš Amerikos išeis laivai, kurie vežs maisto vargingiems belgams.

Vokiečių plenas.

Kaizeris paliepė savo generolams ant žūt-būt prasi-mušt prie francūzų uosto Calais, paimti jį, paskui paimti Havre ir tuomet stačiai Anglijon.

Japonams nepasisekė.

Berlynas, 29 d. spalio mėn.—Karės departamentas praneša, kad vokiečių kreiseris Emden, kuris paralyžiavo

Anglijos pirklybą rytuose, pradėjo užpildinėti japonų laivus.

Štai, dabar jisai paskandino japonų pasažierinį garlaivį Kamsaką.

Keli vokiečių karės laivai atakavo japonų kreiserį Chitose, vienok atakos tapo atmuštos.

Generolas Brusilov išsisuko.

Austrijiečiai buvo norėję apsausti kairįjį šoną generolo Brusilovo armijos, vienok tasai jų plenas nepavyko.

Netoli Sambor, rusai užpuolė trisdesimts aštuntą divizioną Austrijos kariuomenės ir paėmė 20 kanuolių.

Hamburge badas.

Hamburgo laikraščiuose pasirodė atsišaukimas, kuriame, vardan žmoniškumo, prašoma rinkti aukų to miesto bedarbiams.

Tame atsišaukime sakoma, kad kasdien Hamburge mažiausia 10,000 žmonių visai neturi ką valgyti.

Tikisi laimėti.

Francijos ministeris Briand, neseniai aplankęs veikiančią kariuomenę, sako, kad sąjungiečiai būtinai laimės mūšius.

Indusų kariuomenės maistas Egipte.

Berlynas, 28 d. spalio.—Iš Konstantinopolio praneša, kad Egipte, kuris, kaip žinoma, yra po Anglijos valdžia, sukilo indusų kariuomenės prieš vietinį garnizoną. Trisdesimts žmonių tapo pasmerktai mirtin per karškąjį teismą.

Žuvo 106 mainieriai.

Royalton, Illinois.—Tik-tai 27 mainieriai ligišiol išgelbėti iš užgriutos ir da liepsnoj paskendusios kasyklos Mitchelio.

Menama, kad bus žuvę 106 mainieriai.

Šveicarijos socialistai.

Šveicarijos nacionališkoj taryboj, po paskutinių rinkimų, tris socialistai bus daugiau, negu ligišiol.

Seniau jų buvo 15, dabar gi bus 18.

Rusai saugos šulinius.

Daugely Lenkijos miestų išleista paliepinas saugoti šulinius.

Būk tai gauta žinių, kad vokiečiai užnuodija šaltinius. Gyventojams rekomenduojama vartoti tik virintą vandeni.

589,775 socialistų partijos nariai kariauja.

"Vorwaerts" apskaito, kad šioje karėje iš Vokietijos puses kariauja 589,775 socialistai.

Laikraščių ir Gyvenimo Apžvalga.

VEIKIMAS AKIŲ PLOTU.

Lietuvių Socialistų Sąjunga perleido per referendumą klausimą apie ateinančių Sąjungos suvažiavimą ir jo vietą. Nubalsuota, jog suvažiavimas turi įvykti 26 d. lapkričio, Philadelphia, Pa.

Nespes sąjungiečiai perskaityti apie referendumo pasekmes, nespės žmonėms aiškiai apsvaistinti ir išdiskutuoti klausimus, surišius su būsiančio suvažiavimo ir jo dienotvarkės, kaip jau reikės siūsti delegatams.

Mums stačiai nesuprantamas tasai expresinis skubotumas, kuriam paaukėjama visapusiškas dalykų apsvaistymas. Kiekvienam aišku, kad ir tris - keturias savaites mės nesugebėsime sava dora apsvaistinti, kaip paprastai, mūsų darbu grės susmulkinimo, tuščio formalizmo pavojus. Suvažiavimas duos progą keliems oratoriams prasimankstyti gražialabystę — ir daugiau nieko.

Būsiantysis suvažiavimas įtyn svarbus. Jame išpuls išnešti galutinai sprendimą, faktiškai susijungimą su S. P., reikės plačiai pagvildinti dalykus apie socialistų veikimą S. L. A. ir T. M. D. Peikės, gal būt, pakelti klausimą apie reikalus socialistų spaudos ir tt. Ir štai, tas viskas norima atlikti zo- vada, akių plotu, kaip paprastą formalizmą.

Būsiančiam suvažiavimui reikės taip pat reformuoti pačius mūsų suvažiavimus, kad padaryt ju darbą našesni ir pritraukt prie jo plačiasias sąjunginių minias. Klaidą, kuri padaryta referendumu, privaltų pataisyti Veikiantys Komitetas. Jeigu jisai neturi tiesos perkeist suvažiavimo vietas, tai jisai turi labai daug ir labai svarbių motyvų, kad nukelt, bent ant mėnesio, toliaus suvažiavimo laiką.

PAS MUS DAR VIS GRINORISKA DVASIA.

Jeigu dideliame lietuvių mitingų paklausti, ar daug tarpe susirinkusių yra piliečių — tai pasirodys, kad piliečių esama tik „dėl vaisto“. Iš 100 vyrų, kurie galėtų būti piliečiais, jų rasis kokia 10 — 20.

Ko tuomet verti mūsų kalbėtojų raginimai balsuoti už Socialistų Partijos kandidatus? Ar tas darbas nepanašus į stengimąsi pertikrinti sienas?

Kas atydziai sekė korespondencijų skyrių mūsų laikraščiuose, tas galėjo patėmyt, kad pereitais metais lietuviai socialistai varė smarkią kompaniją už pastojimą piliečiais. Būdavo atsitikimų, kad pirmųjų piliečių popierių išsiimt kokių nors vadovo buvo varoma dešimtis dividesimtis žmonių! Daugelis kuopų išrinko kovą vyrus, kuriems buvo pavesta pagelbėti norintiems išsiimti pilietiškas popieras.

Siemot gi apie tai nieko nesigirdi. Tuo tarpu, tai yra didelis darbas. Sąlyje, kaip Amerika, kur taip daug kas pridera nuo balsuotojų valios, yra stačiai nepakenčiamas tasai apatiškumas.

Visos socialistų kuopos, visi politiški ar susijungimo klubai, visos pašėlusios draugijos turėtų pastatyti dienos tvarkon klausimą apie išsiimimą pilietiško popierių taisiais nariais, kurie dar jų neturi.

Tas darbas, praktiškas savo turiniu, duos mūsų kuopoms ir draugijoms daugiau apčiuopiamos naudos, negu tos amžinos diskusijos, kurios mus iš pradžių gyvenimo nukelia į pakantes.

Vyrai ir moters, j darba! Pajudinkite savo draugijas!

ALGŲ NUMUŠIMO SMĖKLA.

Žinomas Clevelando socialistas Max S. Hayes atkreipia atydzą į naują kapitalistų konspiraciją, kuri užgimė Pittsburgho pramonės distrikte.

Westinghouzo kompanija pranešė numušanti algas ant 10 procentų. Pittsburgh Coal Comp. numušia algas ant dešimts procentų. United States Steel korporacija, ta milžiniškoji pramonės čiuipimo mašina, taip pat numušia darbininkams algas. Eina gandas, kad ir kitos didžiosios Pittsburgho korporacijos žada numušti darbininkams algas ir visa tai daroma po priedanga blogų laikų ir karės.

Algų numušimo banga užlies visas Amerikos dirbtuves ir kasyklas. Bedarbių vargai bus padidigubinti, kuomet ir dirbantieji pareis namo su apytusčiais kišenais.

Kas turi protą, kas turi akis — tas negali nesusirūpinti apie baisyjį rytu. Tas viskas, ką sako socialistai, išsipildo. Jie yra gerai ir teisingais kritikai kapitalistų sutvarkymu, bet jie yra ir daktarais, kurie išgydys ekonomiškas žmonių būvio ligas.

GAILESTINGI SAMARITONAI AR KIETAŠIR-DZIAI FARIZEJAI?

Kas neatsimena, kaip p. J. Šliupas viešai per „Laisv. Mint.“ pasigyrė esąs mielaširdingas, jautrios širdies žmogus?

Dabar, po visuotinam seimui, jam ir jo draugams būvo puikiausia proga parodyti savo gailląją širdį, aukaujant ir raginant kitus aukauti Lietuvos Selpimo Fondan, kurian susiusti pinigai eis artymo meilės reikalams per rankas dviejų sąžiningų kasierių ir bepartytvės Mokslo Draugijos!

O ar pasielgė taip tie, kurie save vadina samaritonais? Jie daro viską, kad tik diskredituot tą fondą, nors jie žino, kad tuomi atitraukia duonos kashn nuo žmonių, pasinėrusių vargo klane.

Pro nuduotą ličiną samaritoniečių mes matome paprastą farizęjį.

TAIP, PINIGAS NESMIRDI.

„Naujienos“, kalbėdamos apie Amerikos kapitalistus, priminė seną pasakymą, jog pinigais nesimirdi. Nesvarbu, kokiais keliais pakliuvo pinigai į kišenį — visviena, jisai nesimirdi.

Dienraštis „The Call“ nurodo dar gražesnį pavyzdį, jog kapitalistams pinigais nesimirdi.

Vokietijoje, kaip žinoma, jau yra galybės francūzių, anglų rusų ir belgų belaisvių. Žinoma, nacionalistų akimis į juos žiūrint, jie yra didžiausi nevydonai, vie nok... jų darbas, jų pigus darbas, atnešas maigus pinigų, nesimirdi!

Prūsų valdžia ragina dvarponius imti belaisvius ant farmų prie darbo. Žinoma, dvarponiai, ir be paragavimo, pagraus atsakantį momenta. Ju klesinis instinktas pašnibzdės jiems, kad pinigais nesimirdi.

Patriotiškas honoras šuoliu išgaruoja, kuomet pakvimpa pinigais. Jie, mat, nesimirdi!

G. V. PLECHANOV APIE KARE.

Rusų socialdemokratijos tėvas G. V. Plechanov, kurio nuomonei visuomet su didžiausia atyda prisiklauso internacionalas, rašo laišką į Londono soc. savitrašį „Justice“.

Jisai sako, jog klysta tie

Anglijos draugai, kurie patikėjo vokiečių generališko stabo pranešimui, būk Vokietija kovojanti prieš Rusijos barbarizmą.

„Tas argumentas neišlaiko kritikos. Rusijos barbarizmas yra ne kas kitas, kaip caro despotizmas. Bet argi gali kas nors tikėti, kad imperatorius prūsiskų junkerių norėtų suardyti gal imperatoriaus juodosios šimtinės?“ — klausia G. V. Plechanov.

„Nuo pat pradžios mūsų revoliucijos 1905-6 metais, Villius II visuomet buvo stipriausia parama savo broliui, Mikalojaus II. Rusijoje apie tai kiekvienas žino ir tas taip teisinga, kad net dabar, karės laikų, kraštutiniai Rusijos juodašimčiai šliejasi prie Villiaus. Rusų juodašimčių laikraštis „Russkoe Znamia“, daro viską, kad tik išteisinus vokiečius nuo žveriskumo, kuris iššaukė teisingą pasipiktinimą visame civilizuo tame pasauly...“ — Ne, ne vardan liuosybės Vokietija apskelbė tą karę, draugai! Ji pradėjo šia karę, kad iškovojus sau ekonomiką pirmenybę. Tai yra ne kas kita, kaip tik imperialistiškas programos, kurį ji nori realizuoti. Ir kas liečiai mano šalies (t. y. Rusijos), tai jeigu ji bus sumušta, tuomet jina pataps Vokietijos ekonomikų vassalu (priderės nuo Vokietijos).“

O tuomet, kai Rusija taps ekonomikškai priguliminga nuo Vokietijos, tai Rusijos carizmas sustiprės, kadangi ekonomikška reakcija, ekonomikškas atsilikimas visuomet gimdo politišką atsilikimą.

„Štai kodėl tikrai kraštutiniai atžagareiviai rusų tarpe, sulgy savo apsirovakimo, gali norėti Vokietijos laimėjimo. Socialistų pasaulis neturi duoties susivadžioti frazeologija Vokietijos generališko stabo“ — sako Plechanov.

Tai tiesa, kad Vokietijos junkeriai ne už liuosybės pradėjo šią karę. Drg. G. V. Plechanovo laiškas būtų dar pilnesnis, jeigu jisai būtų pridūręs, kad ir Rusijos junkeriai nėra geresni.

KARĖ IR LAIKRAŠTINIS BIZNIS.

Pagarsėjęs Amerikoje rektorius, Mr. Keeley, kuris taip augštai savo laikų, buvo išlekęs Chicago „Tribune“, o dabar redaguoja Chicago „Herald“ — rašo „Metropolitane“ (už lapkr. m.) apie savo patirimus su kariskais korespondentais.

Žmonių tarpe yra prasiplatinusi mintis, kad karė atneša skryniais lobių laikraščiams. J. Kelley sumuštas, niekuo neparemtas nuomones. Tiesa, laikraščių daugiau išsipaudo, bet kiek atsieina žinių pristatymas! Laikie ispanų - amerikiečių karės vienas Chicago dienraštis išleido \$78.000 (ne už visą karės laiką, bet tik jos tarpą) už 40 skilčių rašto! Reiskia, špalta kaštavo net \$2.000.

Chicago „Tribune“ ir tūlas New Yorko dienraštis užmokėjo už aprašymą vieno mūšio ant Fillipinų \$3.800!

Vienas New Yorko dienraštis laike karės su ispanais išleido \$500.000 įvairiems korespondentams — visą savo metinį pelną!

Tuo tarpu, dabar vertė korespondentų žymiai nuopuolė, kadangi karės viršininkai baisiai nemyli karės korespondentų ir neprileidžia jų net ištolo!

Tiesa, lietuviški skaitytojai gali pasakyti, kad liet. laikraščiai nesuina savo korespondentų karės laukan. Tai teisybė. Bet kad lietuviškiems rektoriams daug daugiau darbo karės laikų, tai galima numanyti. O darbas — irgi pinigais.

Du pasauliu.

Į New Yorką pribuvo mokytas indusas, d-ras Narayan Krishna. Jisai mieliai pasidalino su laikraščių korespondentais savo įspūdžiais ir atskleidė mums naują pasaulį, kurį mės, amerikiečiai, taip mažai dar pažįstame.

Indijoje gyvena 315 milijonų žmonių (dvigubai tiek, kiek Rusijoje). Chinijoje — 450 milijonų, Japonijoje 60 milijonų, Persijoje — 10 milijonų, ant Malajiskų salų 80 milijonų.

„Mes norime pažinti Europą ir Ameriką, bet ar europiečiai ir amerikiečiai nori pažinti mus?“ — teisingai klausia dr. Narayan Krishna. Ir išties!

Rytų šalis, - jų gyventojų milžiniškas skruzdelynas, visas jų savotiškas kultūros pobūdis — mums kaip ir nežinomas, mums dar vis prieš akis stovi, kaip tasai Aigip-Znamia“, daro viską, kad tik išteisinus vokiečius nuo žveriskumo, kuris iššaukė teisingą pasipiktinimą visame civilizuo tame pasauly...“ — Ne, ne vardan liuosybės Vokietija apskelbė tą karę, draugai! Ji pradėjo šia karę, kad iškovojus sau ekonomiką pirmenybę. Tai yra ne kas kita, kaip tik imperialistiškas programos, kurį ji nori realizuoti. Ir kas liečiai mano šalies (t. y. Rusijos), tai jeigu ji bus sumušta, tuomet jina pataps Vokietijos ekonomikų vassalu (priderės nuo Vokietijos).“

Europietis ir amerikietis pilnas pasididžiavimo, pasiūtimio. Jisai yra išdidus, kuomet kalba apie savo dvasišką ir materijališką kultūrą. Bet ar žinome mės, kiek daug Europos civilizacija sėmė brangiausių žinių iš Rytų šaltinių? Buddizmas iš Indijos atžvilgio augščiau stovi už krikščionybę ir krikščionybė tūlais žvilgsniais yra stačiai kopija budizmo. Kiek vėl naudos turėta iš rytų kultūros, kuomet krikščionis, vadinami kryživiai, ėjo atvalinti Kristaus grabą. Tuomet Europos žmonės pamatė tą slepenąją rytų pasaulį, kurio jie buvo nematę.

Liekanos, kurias paliko Ispanijoje maurai, aiškiai liūdyje, kaip augštai buvo pakilus pas maurus architektūra.

Naujos gadynės indų poetas Rabinodanah Tagore, kuris pelnė Nobelio dovaną, yra tik vienas iš tu kibirkščių — žvaigždžių, kurie mums atveria angą į Indijos literatūros rima.

Rytų pasaulis — indai, chinai, japonai — milžiniškais žingsniais eina pirmyn, plėtomai savo dvasios ir savo medžiagišką kultūrą. Jie dar išrašys savo žodį ugninomis raidėmis visos žmonių kultūros knygoje. Rytų varpai primins žmonijai apie karalaitę, kuri miegojo užkerėtame sapnų rime, bet kuri jau pakilo iš letargiško miego ir, kėpina neissemiamos energijos, nori rodyti pasauliui stebuklus.

Europos ir Amerikos kapitalizmas rodo rytų šalims tik savo plėsiuosius nagus, tik savo bjauriąją pusę. Dolerio garbintojai suteršia mūsų kultūros vardą chiniečių ir indusų akyse.

O ir vėl tie mūsų krikščioniški misijonieriai! Teisybė turi d-ras Narayan Krishna sakymas: „Indusai nori surast teisybę. Aš skaičiau įsų bibliją. Bet juk jūs turite apie 500 įvairių krikščioniškų atskalių, iš kurių nei dvi nėra panašios į tikrąjį Kristaus mokslą. Vienų tik metodistų yra 17 atskalių. Ir visi jie lenda Indijon, Chinijon, visi perša savo mokslą“.

D-ras Krishna žiūri į tuos misijonierius su neapykantą. Ir turi pilną teisybę.

Mūsų pasaulis margas. Dabar jisai perskirtas tautiškos neapykantos sienomis, kurios kenkia tautoms sueiti broliškuman, bet kada nors ta gadyne ateis, kuomet visi mės, be išimties, galėsime gaivinties visomis pasaulio gėrybėmis, visais kultūros šaltiniais.

Brooklynio Dėdė.

Vokietijos unijos apskaito, kad šiūmi laikų Vokietijoje yra 500,000 bedarbių. Kas bus toliaus?

KARĖ.

(Istoriskai - politiskai - sociologiskā studija).

(Tąsa).

Bet vietinė valdžia negali būti laikoma atsakomybėje, jeigu tas nuostolis yra atliktas laike karės, maisto arba revoliucijos, kuomet nukentčia lygiai, kaip svetimsaliai, taip ir vietiniai gyventojai. Apsergėjimui savo interesus, augščiau jau buvo minėta, valstybės užlaiko svetimos šalys savo ambasadorius, konsulus ir agentus. Beto kiekviena valstybė gali eiti su kita valstybe į tam tikras sutartis. Tos sutartis tęsiasi tam tikrą laiką, kuris pačioje sutartyje pažymėtas, arba iki karės bei kitokių nesusipratimų iškilimų. Sutartis esti dvejopos: 1) laikinės, kaip va, komercijinės arba reikale išdavimo praskaltelių, ir 2) pastovios, kaip va, klausime ribežiaus linijos nustatymo.

b) Karės laike. Kuomet diplomatai nebeįstengia ramiu būdu užbaigti nesupratimų, tada duodama ginklams išristi klausimas.

Karė prasidėjus, priešingos valstybės turtai galima sukfoniskuoti. Vosokie ryšiai tarpe kariaujančių valstybių piliečių būna pertraukiami. Užkariaujančioji armija paima savo globon visoki priešingos valstybės turtą, bet ne privatiškų ypatų turtą. Deginimas ir naikinimas turto yra užginta, nors praktikoje su tuo veik nesiekvito. Nuo privatiškų ypatų ypatų paimami dalykai esti apmokami obligacijomis, kurias turi užmokėti užimtosios šalies gyventojai. Ant jūrių priešo laivai gali būti sukfoniskuoti. Šalys, kurios neima dalyvumą karėje, vadinasi neutrališkosios valstybės nors karėje ir neima dalyvumą, vienok, karė jas labai daug paliečia. Neutrališkosios šalys nors gali vesti vertelgystę su kariaujančiomis šalimis, vienok, ne visuose dalykuose. Visos prekės yra padalinama į tris skyrius: 1) Prie kontrabandos priskaitoma visi tie dalykai, kurie yra vartojami karėse, kaip va ginklai, karėvijos amunicija ir panašiai. 2) Dalykai, kurie galima kariskiams ir kitokiems tikslams vartoti. Jei tie dalykai yra siunčiami į karės lauką, arba šiaip armijos bei laivyno palaikymui, tai yra kontrabanda; jei siunčiama privatiškų ypatų vartojimui, tuomet nesiskaito kontrabanda. Tokių dalykų gali būti pavyzdin anglis. 3) Visos kitokios prekės, kurios nieko bendro neturi su palaikymu kariumenės arba karishko laivyno, nėra kontrabanda ir jų vertelgystę su kariaujančiomis šalimis gali užsiimti. Kariaujančios šalys gali savo prieso uostus apskelbti blokadoje (užginti mas miestui susineiti su kitais), ir tuomet nei vienas iš neutrališkių laivų negali vesti vertelgystės net ir ne kontrabandos dalykuose. Jei koks laivas vedą vertelgystę su blokadojamu uostu, tai tokį laivą kariaujančioji šalis gali užgriebti. Kargo (laivo įkrova), jei jis nepriklauso laivo savininkui, bet ypatinai jeigu jis nieko nežino apie apskelbtąją blokadą, nėra užgriebiamas. Neutrališkos valstybės neturi duoti kariaujančioms valstybėms kaip nors panaudot savo teritoriją arba susinešimo įrankius pervežimui karėvijų ar amunicijos. Jeigu neutrališkos valstybės teritorija yra kaip nors vartojama per kariaujančias šalis, tuomet ji gali pavartoti reikalinguosius įrankius savo teisių apgimime. Kariskai laivai neutrališkuose uostuose arba vandenynuose, negali užsilaikyti ilgiau, kaip 24 valandas, ir gali gauti anglių tikrai tiek, kad užtektų iki artimiausiam savo šalies uostui. Kariaujančių

šalių karėiviai, jeje į neutrališką teritoriją, esti nuginkluojami ir laikomi nelaisvėje iki karės pasibaigimui. Tas pats daroma su kariskais laivais, jei jie neapleidžia neutrališką uostą į paskirtą laiką. Tarptautiškieji įstatymai taipogi užgina vartoti nuodingas kulkas arba kanuolių bombas, pripildytas su eksploduojančia medega, kuri laike plyšimo leidžia nuodingus gazus.

III. Karės įtekme žmonių progrese.

12. Tvarkos palaikymas. Kaip jau buvo nurodyta pirmiau, kiekviena, kad ir ant žemo išsivystimo laipsnio stovinti, tautelė, rūpinasi savęs apgynimu nuo priešų. Bet priešais buvo skaitoma tikrai nariai kitos tautos. Jeigu koks svetimtautis padarydavo kokią skriaudą, tai tik tuomet visa tautelė arba šeimyna, žiūrint pagal atsitikimą, atkreipdavo savo atyda, idant nubaudus praskaltelį, o jei jo nepavyksta surasti, tai bent atmonius jo pažįstamiems. Pačioje tautelėje arba šeimynoje visos skriaudos buvo išlyginama per pačius tos draugijos narius. Nuskriaustasis visuomet kaip nors atkeršydavo savo skriaudikui arba jo giminėms. Jeigu kas nors buvo užmušama, tai užmuštojo artimas giminė turėdavo užmušęją užmušti; jei pastarasis pabėgdavo, tuomet bile giminaitis užmuštojo buvo galima užmušti. Tuomet gyveno įstatymas „akis už akį“. Kiekvienas tuomet buvo savo teisybės suradėjas ir teisėjas. Atsiradus privatiškai nuosavybei ir ponams, atsirado ir plėšikų. Tai yra atsirado tokių žmonių, kurie, pagal užgimimą, nebuvo turtingųjų šeimynų vaikais, vienok jautė, kad jie turtais galėtų taip pat gerai pasinaudoti, kaip kad ir tie, kurių tėvai jiems buvo turtais palikę. Tieji žmonės buvo lygūs kitiems, bet tikrai geidė turėti tokį lengvą gyvenimą, kokį turi išnaudotojai. Turtingieji tuose žmonėse pamatė sau labai pavojingus konkurentus. Kaip išnaudotojai - ponai, taip ir tie plėšikai turėjo vienodą idealą — gyvent iš kitų triūsio. Kad prašalinus tuos ponams pavojingus elementus, tai vardan „tvarkos ir ramybės“ visi tie, kurie pasikėsiną ant keno nors turto, tapo apskelbti draugijos priešais. Valstybė pradėjo užsiimti jų gaudymu, teismu ir baudiimu. Bet skriaudos, padarytos pavienėms ypatoms ne iš medegiško atžvilgio, ilgą laiką buvo palikta patiems nuskriaustiems atsisteiti. Tokis „akis už akį“ atkeršijimo paprotys su laiku pradėjo blogai atsiliepti ant pačių žmonių. Nes prasidėjus keršinimui, tankiai tokis keršinimas tęsdavosi per ilgus amžius tarpe susipykusių šeimynų narių.

(Toliau bus).

TEGYVUOJA TAIKA! Francūzų socialistų dienraštis „L'Humanite“ pasakė, jog šioj valandoj negali būti taikos, kadangi prūsiskam militarizmui dar nestu- aižyta galva. Karė tuomet pasibaigs, kuomet Vokietijoje bus respublika.

Taip šnekėti, reiškia žiūrėti į dalykus nacionalistų akimis. Argi, ištikrųjų, „L'Humanite“ tiki, kad Rusijos caras, Paryžiaus bankieriai ir Anglijos jingojistai nori, kad Berlyne būtų respublika!

Dėl tų ponų, o ypač dėl Rusijos caro — Vokietijos respublika yra kilpa ant kaklo! Teisingai sako drg. L. Martov, kad laisvės kokia nors tautai negalima iškovoti, susidėjus su didžiausiais laisvės priešais.

Pasaulio socialistų devizas šioje valandoje turi būti ne patriotiški šūkavimai, bet — taika. Ir kiekvienos tautos darbininkai įgaus juo didesnes tiesas, juo daugiau spēkų bus pas juos likę po karės audrai.

LAISVOJI SAKYKLA.

Dar apie saliuonus.

Mano diskusijos su Lukšiu Justinu taip ir pasibaigė be pasekmių. Aš nenorėčiau vėją maišu gaudyti, nes esu tos nuomonės, kad visuomet geriausia faktais pasiremti.

Aš neagitavau už girtuoklybę, bet nurodžiau, kad kapitalistiskame sutvarkyme, prie dabartinės sistemos negalima apsieit be stiklo alaus. Žmonija taip prie to pripratus, kad neatpras nei socializmo laikais. Užtai, visi išmintingiesni socialistai nėra tokiais jau atkakliais blaivininkais.

Neseniai aš gavau pasikaityt kelis NN. anglų socialistų dienraščio „Milwaukee Leader“. Ir ką gi manot! Tas dienraštis, kuriame, rodosi, daugiausia rašo buvus socialistų kongresmonas V. Bergeris irgi sako, kad pripažįsta, jog šioje gadyne saliuonus turi savo vietą. Teisybė, „Milw. Leader“ sako, kad whiskey, brandy ir kiti stiprūs alkoholiniai gėrymai yra kenksmingi ir klūdo darbininkų kovos smarkumui, vienok tas laikraštis pripažįsta, kad dauguma žmonių nori saliuonų, ne todėl, kad būtų paskutiniai girtuokliai, bet todėl, kad tai yra užteigos, pasiėkėjimo ir susidraugavimo vieta. Žmonės sueina, pasiėkė, laiką praleidžia. Argi toks elgimasis rišasi su girtuoklyste? Anaipol! Prieš tikrą girtuokliavimą reikia kovot, bet tą kovą reikia varyt fabrikose, kad tą vargą panaikinus, kuris verčia žmones eiti į alkoholiškai pavist. Kada išnaisinsime tikrą vargą, kada darbininkai gaus didesnes algas, tai nebus taip daug ir alkoholiškų. Saliauai pavirs į klūbus, kur žmonės praleis linksmesne valandėlę.

Nesmagu man, kad draugas Lukšis Justinas pripažįsta tik sau privilegiją būti darbininkų draugu. Mės visi esame darbininkai ir jeigu vienas truputi kitaip mano, tai dar nereikia pykti ant jo ir taip aštriai užspulkt.

Illinoiso Saliuininkas.

AR REVOLIUCIJA?

Neseniai man kalbant su vienu draugu apie Europos karę, jisai gana drąsiai išsitarė: „Lai gyvuoja revoliucija!“ Bet man visgi keistai toks išsitarimas atrodė. Pagal mano nuomonę, tai revoliucija yra reikalinga tik neišvengiamam atsitikime, kada kitaip negalima yra apsieiti. Bet visuomet yra daug geresnė evoliucija. Nes tik evoliucijos keliu einant, galima geresnių sąlygų susilaukti. Viena — liaudis pripranta ir susipažįsta su tvarka ir kitais, tam panašiais, dalykais. Antra — kada žmonės pripranta palengva prie bent kokios permianos, tai jie žino, ko jiems reikia ir kaip turi būti tie dalykai sutvarkyti.

Paimkime nors ir Francijos revoliuciją! Kaip mažai ji padarė dėl liaudies, o kiek daug gyvasčių reikėjo padėti, kiek nukentėjo laisvės kovotojai! Paimkime kad ir Rusiją. 1909 metais politišku kaliniu buvo 180.000 žmonių! Iki 1905 metų per visą šimtmetį buvo hausta mirtimi 550 kovotojų už laisvę, o no 1905 metų iki 1909 metų nuteista ant mirties 5,339 žmonės: o iš jų nubausta mirtimi 3,082 žmonės.

O dar revoliucija nebuvo taip smarki! Vadinasi, evoliucija žmonijai naudingesnė.

P. Grikas.

Chicago, Ill.

Moteris yra tobulybė; geriausias gyvenime vadas. Geriausias bendras linksmybės, geriausias suramintojas nu- liūdime. Seume.

Laiškai iš Lietuvos.

Iš Panevėžio pav., Teter-
vinų sodžiaus rašo K. Armo-
nui į Franklin, Mass. — Vi-
siems atėmė geresnius ark-
lius ir nieko neužmokėjo.
Zmonės, netekę darbininkų
ir arklių, atsilieka su darbu
ir nespėja apdirbti laukų. Ig-
nas Kapiliūnas, jūsų drau-
gas, sužeistas. Dabar par-
važiuo ant dviejų mėnesių
gydymies, o paskui vėl rei-
kės stot karėn. Jūsų sesuo
buvo nuvažiuavus pasiklau-
syt apie karę. Net baisu
klausti, kaip ji pasakoją.
Sako, labai daug mūsų ka-
raliaus vaiko užmuša. Lau-
kai pilni negyvų. Vokiečiai
turi geresnes armatas, negu
mes.

Iš Švėkšnos, Raseinių pav.,
rašo P. Vaitkui į Westville,
Ill. — Mums liepė iš Švėkš-
nos išeiti net už 7 viorstus.
Škapliernoj niekas nešventė.
Zmonės, užsilipę bažnyčios
bokštai, žiūrėjo, kas dedasi.
Prūsų pusėje. Prūsai nuėjo
linkui Klaipėdos. Nežinia,
kas bus toliaus. Dideli mū-
šiai buvo Inkakliuose,
Gargžuose ir Sartininkuo-
se. Rusai tose vietose paė-
mė 300 prūsų nelaisvėn.
Kiek užmuštų ir sužeistų —
tai dar nežinoma. Laikraš-
čiai neateina, tai jokių žinių
neturime. Mūsų visų gyvu-
lius ima ir varo prie gelžke-
lio, ant Kuršėnų. Mažeikių
ir Šiaulių. Ima taip pat grū-
dus, mėsą, sviestą, kiauš-
nius. Turtingesnieji ir žy-
dai apleidė Švėkšną. Žydai
išsivežė tavorus. Užtai da-
bar nieko negaunam nei
pirkti.

Nežinom ar išliksime gyvi
ir kaip reiks nuo bado išsi-
saugoti. Į darbą niekas ne-
vadina.

Pačta apstatyta karei-
viais. Kitą kartą aprašys-
ime daugiau atsitikimų.

Iš Kalvarijos pav., Sleinų
kaimo rašo J. Zabarauskui į
Brooklyn, N. Y. — Arkliai
tinkami paimti. Už arklių
gaunam pusę pinigų. Ja-
vai taipgi paimta. Buvo
įsakytą, kad išsikraustytu-
me, tai buvome bepradeda-
riktuoti važiuoti, bet paskui
gavom žinią, kad nevažiuoti.
Sleinų vyrams liepė važiuoti
ant staukos. Turėjo vėžti.
Žalnieriams patronus į Gum-
binę. Ties Pajavoniu buvo
didžiausi mūšiai 16 ir 17 d.
augusto, ale mūsų vaikas iš-
laimėjo. Mūsų pulko liko
tik trečia dalis gyvų, o kitus
išmušė ir sužeidė. Mūsų
Gumbinėj stovėjom staukai
visą savaitę. Visko teko ma-
tyti. Budinkiai išgriauti ir iš-
deginti. Zmonės, viską pali-
kę, išbėgo toliaus į Prūsus.
Paliktuosius gyvulius ima
vaikas ir varo į Suvalkus. O
iš krautuvų, kas tik buvo,
tai liepė mums imti, bet
mums niekas nebuvo miela.
Nežinom, kas bus su mūsų
turtais. Gali pavirst į pele-
nus. Kada mes žiūrėjom į
tuos Gumbinės turtus, tai
prėjo viešas aficeris ir sa-
ko: "Kogi žiūrėti! Imkit ir
vežkite dėl savęs!" Tada
mės pradėjom krauti į veži-
mus. Prisivežėm namo daug
visokių materijų ir tt.

Dabar užsakė, kad gyvu-
lius varytume į Alytus, tai ir
aš variau. Rodosi, sūdna
diena atėjo. Palei rubežių
buvo mūšiai, o pas mus žė-
mė drebo.

Iš Lygumų, Šiaulių pav.,
rašo J. Biliūnui į Stoughton,
Mass. — Visus bilietininkus
ir ratnikus paėmė vaikan-
kams. Moteris, pasilikusios, ne-
sava balsais verkia, klykia.
Daugybė vaiko važiuoja, ir
rati joja ir pėstininkai eina.
Mums dabar nėra kada nei
namie dirbti darbas. Reikia
tai kareivius vežti, tai gele-
žinkelį saugoti. Iš Lietuvos
niekas nebegali išvažiuoti A-
merikon. Laimingas esi,
brolė, būdamas Amerikoj.

Iš Taujėnų, Ukmergės pa-
vieto, rašo S. Vrubliauskui į
De Kalb, Ill. — Mano brolis
jau ant karės (Seredis). Pa-
ėmė ir kitus jaunus vyrus,

net 18 — 19 metų. Iš Gaspa-
riškių paėmė M. Šimėnuką ir
P. Povieluką. Tik prieš dvi
dienes mės sužinojom apie
karę. Išbėgti jau negalima
buvo. Nuėjus bankan, pini-
gų nebedavė jau. Nebėr jau
mūsų krašte gero gyvenimo.
Visi verkia, visi rauda. Li-
kosi tik seni ir maži. Ark-
lius geriausius taipgi išrin-
ko.

Iš Baltrušų sodžiaus (Su-
valkų gub.) rašo M. Kviet-
kui į Wilkes Barre, Pa. —
Bijodami karės, miestelių
gyventojai pradėjo krausty-
ties ir sodžius, bet niekur ne-
buvo ramu, nes armotų
griausmai gana gerai buvo
girdėti. Buvo matyt gaisrai
ir dūmų debesiai vakarų ša-
lyje. Laimė dar, kad Rusija
nustūmė priešą toliaus. Iš
mūsų sodžiaus šeši zapasnie-
ji paimti.

Iš Kauno jokio laikraščio
neateina.

Iš Naumiesčio, Suv. gub.,
rašo F. Lukaičiui į Bayonne,
N. J. — Rašom gal jau pas-
kutinį laišką pas jus. Pas
mus nepaprastu greitumu
kilo karės. Kariumenės už-
plaukė tūkstančiai. Turtin-
gesni naumiestiečiai pabėgo.
Tik mės, vargšai, su vaikais
pasilikome. Zmonės slapsto-
si kaimuose, krūmuose, duo-
bėse. Jaunus vyrus ant vai-
nos išrinko, o kurie liko, tai
tuos stumdo, kaip šunelius.
Jau daug pažįstamų išsėdau.
Jau vargiai ir mės katras
gyvas liksime.

Mums buvo liepta atsi-
traukti nuo rubežių, bet
kas iš to. Kitar dar badu
reikės mirti! Mės, pasi-
grėbusios paduškais, slapsto-
mės po kaimus ir duobes.

Ant lauko kas buvo — vis-
ką sumindžiojo arkliais. Da-
bar bus tik badas ir ligos!

Iš Tauragės (Kauno gub.)
rašo P. Aliušui į Williams-
town, Pa. — Pas Tauragę
baisu yra ir būti. Esame vi-
sai po neprietelių kojų. Ba-
gotieji išbėgiojo, kur kas ga-
lėjo, o bėdnieji pasilikio Tau-
ragėje. Orlaiviai lekiuoja
virš Tauragės. Iš jų šaudy-
ta. Zmonės, išsikasę duobes,
sulindo į jas. Vokiečiai sto-
vėjo visai arti. Tik reikėjo
pulti, tai būtų nunešę ant ko-
jų. Vienok jie paliko atmuš-
ti. Vieną nedėdienį kunigas
jau visus palaimino ant mir-
ties ir sakė, kad po pietų pra-
sidės ugnis. Tai žmonės bė-
go, kur kas išmanė. Bet ka-
da pribuvo daugybės rusi-
ko vaiko, tai vokiečius at-
mušė ir Tilžę paėmė. Dabar
bijomės, kad rusus neatmuš-
ti atgal. Pas mus viskas
baisiai brangu, nes galybės
kariumenės eina pro Taura-
gę. Visą išperka, tai žmo-
nėms nieko nelieka.

Iš Vilkaviškio rašo J. Na-
mavičiui į Millinocket, Me.
— Mės perleidom didžiausią
baimę, kokią kuomet nors tu-
rėjome. Visą savaitę buvo-
me pasikavoję žemėje. Į mū-
šią miestą kulkos lėkė, staug-
damos, net žemė drebojo,
kaip nuo didžiausios perku-
nijos. Kada aptykdam, tai
eidavom į rugius ir kviečius,
skindami varpas ir maitin-
damies. Laukiame smerties
ir nežinome, kas bus.

Tam pačiam draugui rašo
iš Vilkaviškio ir antrą laišką,
kuris iš Lietuvos išėjo 31
d. rugsėjo. — Sumišimas pas
mus apsislojo, bet dabar la-
bai didelis vargas. Bago-
čiai visi išvažinėjo, tik bied-
ni liko. Monopolius pati
valdžia liepė išdaulyti. Dar-
bų jokių nėra. Dvasia mūsų
jau atsigavo. Duonos yra
ikivaliai, tik pinigų nėra. Ki-
tos moteris stačiai eina pas
maskolius duonos prašyti,
nes nėra pinigų už ką nusi-
pirkti. Mūsų kariumenė
prūsų nuvijo.

Iš Marijampolės rašo L.
Paulauskui į Worcester,
Mass. — Gal bus tai paskuti-
nis tarp mūsų pasikalbėji-
mas. Manau, kad žinai, kad
pas mus iškilo baisi karė.
Neįpasakytas buvo žmonių

judėjimas pradžioje karės.
Pakilo didžiausias verksmas
visoje Lietuvoje. O kiek li-
ko našių ir našlaičių! At-
sarginius visus suėmė, o li-
kusieji su didele ukvata eina
į karę, nes grūdasi, kemsasi
prie voinsko načalniko su bi-
lietais, kad tik greičiau pa-
imty. Ir arklius veda ir taip
eina, net nuo penkiolikos
metų pasiduoda.

Negali ir apsaityti, kokios
liūdnos pas mus naujienos.
Kareiviai tūkstančiais eina
plentu — pėkšti, raiti, važiuo-
ti. Ir kaip jie nuvarge, pur-
vini! Kaip susirėmė ties
Virbaliu ir Eydtkūnais, tai
net mūsų langai drebojo. Va-
karuose matėsi didžiausi
gaisrai. Oras prisipildė dū-
mais... Žmonių pilnos baž-
nyčios, visi eina išpažinties
ir laukia pabaigos gyvenimo.
Badas grėsia visiems di-
džiausias! Kas dar kiek tu-
rėjo bankos, tai negali atsi-
imt. Mės esame ant vietos ir
biskį linkinseni, nes girdi-
me, kad rusai vokiečius nu-
stūmė. Didelis vargas žmo-
nėms su "staukėmis". Kaip
išvažiuoja, tai sugrįžta į kė-
liną savaitę. Jie turi laido-
ti negyvėlius ir vežti į ligon-
bučius suzeistuosius.

Ant plento vyrai saugoja
kiekvieną telegrafo stulpą ir
tiltus. Tvarka iš valdžios
pusės vedama pulkiai, nes
mūsų cėsiorius geras ir ne-
pavelyja kareiviams būti be-
tvarkėje.

Nuo "L." red. — Prie šito
laiško savo sesers, kuri rašo,
kad lietuviai noriai eina į
karę, L. Paulauskas iš Wor-
cester dar savo prierašą,
kuri patalpinsime viename
iš artimųsųjų "L." num.

Iš Tamošbūdžio (Naum.
pav.) rašo V. Kazlauskui į
Ansonia, Conn. — Mūsų kras-
te baisiausias padėjimas. Vi-
sus vyrus išvarė karėn. Pa-
ėmė ir daugelį pažįstamų.
Jurgių Jurgį, Antaną Nau-
jienuką, Kasparų Vaclovą,
Baltgudžių Stasį ir Vincą.
Karėn nuvarė visus stiel-
čius, abježčius ir tt. Iš-
draskė taip pat ir geležinke-
lius. Ir pačta liovėsi ėjus.
Ale, dėkui Dievui, ruskis
prūsą apgalėjo, tai nutrenkė
tolyn.

Iš Pagermonio gm. (Mari-
jamp. pav.) rašo J. Krus-
nauskui į Pittston, Pa. — Jau
antras mėnuo, kaip kariau-
jame. Karėn paėmė iš mūsų
giminių S. Čiužą ir J. Gus-
taitį. Brohis Mataušas pri-
imtas su arkliais ant staukos,
tai net palei Karaliaučius jau
trečia savaitė, kaip vežioja
duoną ir šieną. Rusijai iki
kol dar sekasi. Staukos ne-
pabaigtos. Kanan reikia
pėkštieiems eiti dirbti prie for-
tų. Pilni keliai vaiko ir
žmonių. Visi skubina. Vie-
ni vienon pusėn, kiti — kito-
n. F. Judinskas, M. Baranaus-
kas išėjo prūsų mušt. Rau-
donbiliočius suėmė ir moki-
na šaudyt. Javus vos pra-
dėjo žmonės nuo laukų valy-
ti, nes pirmiau buvo perstoje
dirbti. Viskas baisiai apri-
go, o kas reikia krautuvėse
pirkti — tai brangu.

Zmonės kasė dauktus į žė-
mę ir buvo pasirengę išva-
žiuoti, bet dabar apsirimo.
Daugelis grįžta sužeistųjų iš
karės lauko, bet užmuštųjų
nepaduoda skaičius. Orlaiv-
iai tai tankiai skraido. —
Iš Skriaudžių (Marijamp.
pav.) rašo P. Degučiai į Los
Angeles, Cal. — Sunku apa-
kyti apie visas baisenybes,
kurios prieš mus stovi. 26 d.
liep. Kauno tvirtovės koman-
dantas apskelbė karės stovį
Kauno, Vilniaus ir Suv. gub.
ir paliepė pasiduoti jo įsaky-
mams. Moterims ir vaikams
patarė išvažiuoti, o vyrams
nuo 16 iki 57 metų likties.
Pasidarė bausis reginys. 30
d. liep. buvau Kaune. Nie-
kas ant vekselių nieko ne-
duoda, nei už kapeiką. Pas-
kui apskelbė mobilizaciją.

1 d. rugsėjo atėjo prisaky-
mas, kad prisijust 300 vyrų
dirbti prie Kauno fortų. Ir
mane paėmė. Ir vėl kilo bai-
sus dejavimas. Pėkšti kelia-
vom 85 viorstus. Mūsų lai-
mei, inžinierius neturėjo pri-

ruošęs darbo, tai mus atleido
namo.

Apie Kazlų Rūdą mūsi-
čiai darosi apklusus. Iš Ru-
sijos pareina dar 14 korpusų
kareivių. Iš Veiverių išsi-
kraustė seminarija ir pačtos
knygas išvežė.

Kaip gyvas nemačiau to-
kio žmonių išsigandimo. Mo-
teris be laiko gimdo, vyrai,
nors ne visi, bet šiek tiek
tvirtesni, daktarų nėra, li-
gonbučių nėra, vaistinių tik
kur ne kur kokia liko.

Marijampolės viršininkas
ir kaznačestva išbėgo į
Prienus. Kazluose itaisė li-
gonbutį. Skriaudžiai iki
šioliai nedaug nukentėjo.

Iš Pajavonio (Suv. gub.)
rašo J. Grusnui į Chicago,
Ill. — Rusas su prūsų mušasi
visu pasieniu, net žemė dre-
ba. Dar mūsų pusėje ne-
daug išdegino, ale Prūsus,
tai jau tik ugnis. Pas mus
tik dūmai smirda. Dar mės
vis būnam, kaip pirma. Lau-
kus dirbam, ariam. Javus
valom. Dar mums gal bus ir
gerai. Mės apie karę tik ta-
da sužinojome, kai vyrus ra-
gino.

Pajevonio kaime nušovė
vieną kareivį.

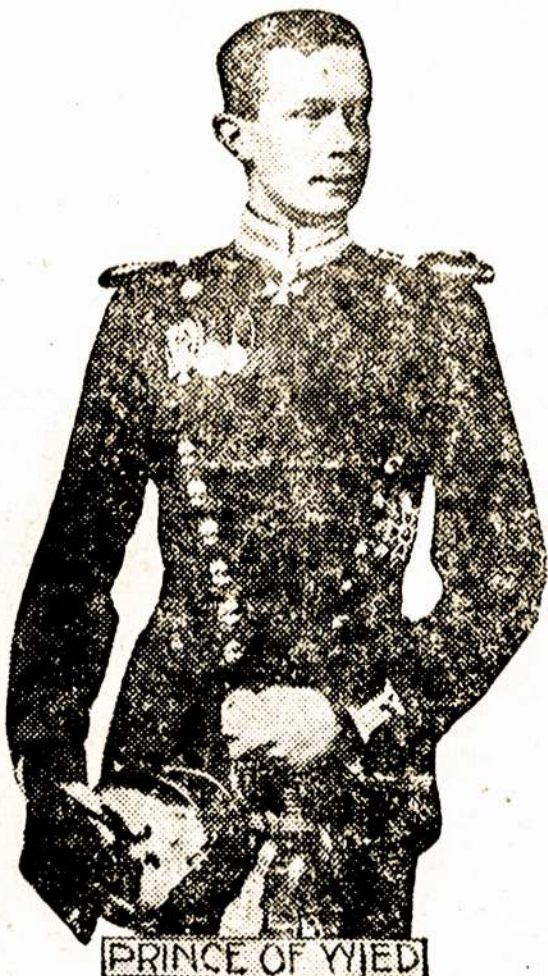
Per šv. Joakimą, tai baisy-
bė traukė kareivių. Nuo
Būdvičių vieškelio traukė
per Pajavonį. Ir armotų
baisybė vežė. Buvo ir kazo-
kų pulkas.

Dabar karė eina gerai.
Rusai nusivarė prūsus lin-
kui Karaliaučiaus. Jeigu
neatvyras atgal, tai mums
gal ir gerai bus.

Dabar bėda pas mus nusi-
pirkt ką nors. Viskas užda-
ryta.

Kunigas Piesis, kuris se-
niau buvo Pajavony, dabar
rušautas. Jisai buvo visai
Paprusėje. Mūsų karės šni-
pai buvo įlipę į bokštą ir žiū-
rėjo į Prūsų pusę. Tai kaip
tik prūsai dažinojo, atėjo ir
nušovė kunigą.

Iš Marijampolės rašo J.
Dailidai į Pittsburgh, Pa. —
Prūsai visai nebuvo pas mus
įsigrūdę, išėmus Zvalgų. Tei-
sybė, baimės turėjome, bet
dabar žmonės aprimo, kuo-
met prūsokus supėrė ir nu-
varė iki Karaliaučiaus. Jau
šešta savaitė taip būnam. Iš
pradžios per Marijampolę
eidavo kareiviai.

PRINCE OF WALES

Princas Wied, brolis pa-
bėgusio Albanijos karaliaus,
kuris dabar tarnauja vokie-
čių kariumenėj.

COUNT VON BERNSTORFF

Von Bernstorff, vokiečių
ambasadorius Amerikoj, ku-
ris deda visas pajegas, kad
patautų Suv. Valstijų val-
džią vokiečių pusėn.

K. Š. — jis

Saulės užtėmimas Lietuvoje 1914 m. Rugsėjo 8 dieną.

(Iš "Vairo").

Žmogus jau seniai buvo pratęs laiky-
ti save augščiausia esybe ir manyti, kad vi-
sa, ką jis mato, turi priderėti jam vienam.
Toji žemė, ant kurios jis gyvena, jo nuomo-
ne, buvo lyg koks vidurys, apie kurį ir sau-
lė, ir mėnuo ir milijonai žvaigždžių sukasi,
nuo jos nenutoldami ir ją vieną sergėdami.
Antrame amžiuje, Kristui gimus, Aleksan-
drijos mokslininkas Ptolomiejus sugalvojo
net tam tikrą teoriją, kurios laikydamos
žmonija beveik pusantro tūkstančio metų
skelbė, kad saulė sukantis aplink žemę. Tik
šešiolikto amžiaus šimtmečio kitas žymus moks-
lininkas Mikalojus Kopernikas (1473 —
1543) išrodė, kad Ptolomiejus pažiūra yra
klaidinga, nes žemė toli gražu nėra jau toki
didi ir galinga, kad jos turėtų klausyti visi
kiti dangaus kūnai. Koperniko nuomone,
pačiame viduryje turi būti saulė, o aplink ją
sukasi žemė ir planetos arba klajojančios
žvaigždės. Mėnuo yra lyg atskilusi maža
žemės kūno dalelė, kuri nuo jos niekuomet
nenutolsta, bet sukasi, apeidama aplink žė-
mę per 27 $\frac{1}{2}$ paras. Koperniko teoriją nau-
jais išrodymais parėmė Kepleris (1571 —
1630) ir Newtonas (1643 — 1727), o kitų
mokslininkų tyrinėjimai dar labiau patvirtin-
o Koperniko teorijos teisingumą.

Ir mėnuo, ir pati žemė yra tamsūs kū-
nai, ir juos nušviečia tik saulė savo spindu-
liais. Kaip mėnuo besisukdamas aplink žė-
mę, užstoja saulę, ant žemės pasidaro tam-
sa, arba kitaip tariant, aptemsta saulė. To-
kie reginiai buvo žinomi žmonijai jau nuo-
pat pasaulio pradžios, o krynų ir graikų gal-
vočiai susekė net būdą išanksto nuspėti, ka-
da tas reginys galima pamatyti. Kas metai
įvairiose žemės rutulio dalyse saulę aptemsta
2 — 4 kartus. Per ilgus metus užrašinė-
jant sau tą laiką, kada saulė aptemsta, gali-
ma pastebėti, kad tokie atsitikimai pasika-
toja, būtent, jeigu šiandien buvo matyti
saulę temstant, tai tas pat turės atsitikti
per 18 metų ir 11 (arba 12) dienų, tik gal
jau kitoje žemės rutulio dalyje. Tasai lai-
kotarpis — 18 metų ir 11 (arba 12) dienų
pavadinatas buvo "saros". Per vieną "sa-
rosą" saulė aptemsta įvairiose žemės rutu-
lio dalyse 42 — 43 kartus. Tuo remdamies,
graikai jau nuspėdavo, kada saulė tems, tik
negalėdavo išanksto nurodyti tą vietą, kur
bus matyti saulę temstant. Taip antai, visą
saulę užtemus buvo matyti Laplandijoje,
Naujojoje Zemėje, kaikuriose Sibiro vietose ir
Japonijoje liepos 28 dieną 1806 metais. Va-
duojantis "saros", galima buvo išanksto pa-
sakyti, kad per 18 metų ir 11 (arba 12) die-
nų, būtent 1914 metais rugsėjo 8 (arba 9)
dieną toksai užtėmimas vėl bus matomas,
tik senovės krynų ir graikų galvočiai nebūtų
galėję iš anksto pasakyti, kame. Norint vi-
sa tai suvokti, reikia giliau ištirti saulės te-
simo priežastys ir ingyti daugiau žinių.

Šiandien mokslas tiek jau yra pašokėjęs
pirmyn, kad jau vaduojantis, per šimtą me-
tų anksčiau galima pasakyti, kame, kokią
dieną, valandą minutę ir net sekundą bus
matomas saulės užtėmimas. Visiems jau
dabar žinoma, kad saulę temstant bus maty-
ti pas mus beveik visoje Lietuvoje rugsė-
čio 8 dieną apie 2 valandą.

Saulė užtemus, ant žemės visa taip at-
simaino, taip keistai atrodo, kad darosi nei-
šis — nei tas. Kol dar lieka neužtemusi nors
maža saulės dalelė, aplinkui nieko ypatingo
nematyti. Žinoma šiek tiek darosi vėšiau
ir tamsiau, lyg kad būtų apsiniaukę, bet
kiekvienas sutvėrimas dar jaučia, kad saulė
tebėra. Kaip tik dingsta paskutinis saulės
spindulys, viskas ant žemės ir ant dangaus
persikeičia. Lyg naktis pasidaro, ne taip
juo tamsi, bet matyti žvaigždės, ir be žibu-
rio nieko negalima perskaityti. Medžių ir
žolių lapai išrodo pilki, žmogaus kūnas pa-
gelsta, lyg lavonas, po žemę labai greitai
slankioja šešėliai, gyvuliai ir paukščiai ne-
rimsta ir sujunda. Gilioje senovėje tokie
atsitikimai tiesiog bauginavo žmones. Dar
ir dabar Lietuvoje gal rasis tokių, kurie,
saulė užtemus, lauks visokių nelaimių ir
pranašaus sau blogumų. Mokslo gi žmonės
nekantriai laukia tokių atsitikimų ir tyčia
važinėja į tas vietas, kur esti matyti saulę
temstant. Kodėl gi astronomai ir gamtinin-
kai juo taip indomauja? Saulė tiek yra
šviesi, kad paprastai negalima ilgai žiūrėti
ir todėl negalima pastebėti tikros jos išvaiz-
dos. Kada gi, mėnesiu užstožus, prietamsa
jos paviršius, tuomet aiškiai matyti, ir leng-

vai galima pžiūrėti visos smulkmenos. Pa-
prastai mokslininkai galiausiai tik, kad
per trumpai tepatveria tas nepaprastus re-
ginys

Norint geriau pažinti, kokią vertę turi
mokslui saulės užtėmimas, reikia nors ap-
graibomis šį-tą atsiminti, iš ko saulė sudė-
ta ir kaip ji atrodo. Pasižiūrėję į saulę pro
spektyvą, galima pamatyti ant šviesaus jos
paviršio, arba fotosferos, daugybę kruop-
lių, lyg kad baltame piene plaukiotų išpurte
balti grūdėliai. Saulės paviršius yra lyg
spuogeliais išbertas, ir tas jos išbėrimas va-
dinasi granuliacija. Saulės skritulio briau-
na nėra visai aiški, ir nežymu, kur ji ištik-
rųjų baigiasi. Tai parodo, kad pati saulė
apgaubta yra tirštu rūku, kuris ją lyg sle-
pia, bet pro jį prasimuša ir sklaidžiasi į vi-
sas puses saulės spinduliai. Labai dažnai
ant saulės pasirodo tamsių taškų ir net įvai-
riausios išvaizdos dėmių. Paprastai pats
dėmių vidurys yra tamsus, o jį apskrieja
kiek šviesesni krantai. Kaikada per tamsią
dėmę nuo vieno kranto į kitą permetas esti
šviesus "tiltas". Tos dėmės nestovi ant vie-
tos, bet pamažu slenka iš rytų į vakarus. Iš
to galima spręsti, kad ir pati saulė nestovi
ant vietos, bet sukasi. Be tamsių dėmių,
ant saulės galima pamatyti ir labai šviesių
krūvų, švituriais vadinamų. Šviturį ir dė-
mių skaičius įvairiais laikais esti nevieno-
das. Kaikada ant saulės nematyti nei dė-
mių, nei šviturų, po metų — kitų jie prade-
da rasties, jų skaičius kokią laiką didėja, pa-
skui vėl pradeda nykti, ir pagaliau, saulė
lyg vėl nuo jų nusivalo. Tai atsitinka pa-
prastai per 11 metų. Pastaruoju metu dau-
giausia šviturų ir dėmių galima buvo pa-
matyti 1905 metais, o mažiausia 1912, taigi
dabar reikia laukti, kad daugiausia jų bus
1916 — 1917 metais. Ką reiškia tos dėmės,
ligšiol dar galutinai neištirta. Vieno Ame-
rikos mokslininko Hale's teorija, kurią jis
yra paskelbęs 1912 metais, esą tai dideliausi
elektros vėsulai fotosferoje. Tečiau neabe-
jotina, kad tos dėmės turi nemažą reikšmę
mūsų žemėje. Kai kurie mokslininkai tarp
kitko randa, kad tais metais, kada ant sau-
lės esti daugiausia dėmių, ant žemės rutulio
būna daugiausia lietaus.

Saulė užtemus, aplink ją galima pama-
tyti rausva šviesa, vadinama chromosfera,
iš kurios prasiveria tokios pat spalvos lie-
žuvelės (protuberansai). Tokių liežuvelių
daugiausia būna ties tąja saulės vieta, kame
yra daugiausia dėmių. Taip pat tuoju laiku
aplink saulę matyti švelniai-šviesi saulės ka-
rūna

Iš ko susideda saulė, daugiausia žino-
me, naudodamies vadinamąja spektro ana-
lize. Kiekvienas galėjo pastebėti, kad, pra-
leidus saulės spindulius per trikampį balto
stiklo rąstelį, iš antros pusės ant popierės
arba ant sienos pasirodo spalvuotas ruožas,
kurio spalvos tokios pat, kokias matome
daumės juostoje. Tai parodo, kad saulės
spinduliai ištikrųjų nėra vienodos spalvos,
kad stiklas juos išskiria, nors mūsų akys to
nevienodumo nepastebi. Praleidus gi sau-
lės spindulius per tam tikrus išstobilintus
prietaisus, galima pamatyti tame ruože tarp
įvairių spalvų visai juodi brūkšneliai,
Fraungofero linijomis vadinami. Tokiu
būdu mės gauname saulės spektrą. Kiek-
vieną įkaitintą ir sklaidžiantį spindulius
medžiaga duoda tam tikrą spektrą. Pavyz-
džiui, jei mės į spirito liepsną įmesime pa-
prastosios druskos krislį, tai, praleidus
tosios liepsnos spindulius per spektroskopą
(prietaisą, kuriuo mės naudojames, tyrinė-
dami spektrą), gausime spektrą tik su vie-
nu vienu geltonu brūkšneliu, kitokių spal-
vų visai nebus. Ištirpytos geležies švie-
čianti garai duos spektrą kitokį — jame bus
įvairių spalvų, atskirti viena nuo kitos juo-
dais brūkšneliais. Tokiu būdu iš spektro
galima spręsti, kokia inkaitinta medžiaga
skleidžia spindulius. Taip tad ir iš saulės
spektro galima spėti, iš ko jina susideda.
Tokiu būdu susekta, kad ant saulės būtinai
turi būti vandendaris, natrijus, geležis, ni-
kelis ir tt. Vietos nebuvimas ir šio straips-
nio tikslas neleidžia man nuodugnai pakal-
bėti apie spektro analizę. Norint visa tai
aiškiau pažinti, reikėtų visa papasakoti
daug plačiau. Manau, kad kiekvienas sky-
rium, atsimindamas fizikos ir kosmografi-
jos žinias, papildys čia galinčius kilti neaiš-
kumus. Visa tai apgraibomis paliččiau tik
tam, kad parodyčiau, kokių būdu galima pa-
žinti, iš ko sudėta saulė, nors arti jos priei-
ti negalima. O kad tasai būdas yra teisin-
gas, rodo tai, jog spektro pagalba gelijus
pirmučiausiai surastas ant saulės (iš čia ki-
lo ir jo pavadinimas helios — saulė), o vė-
liau rado jį ir ant žemės.

(Toliau bus).

MEILĖ PO LIČINA.

Vertė švenčioniškis.

I.

Laikrodė išmušė dvyliktą nakties. Paržiaus gatvės buvo kimštose - prikimštose žmonių; visi judėjo, visi norėjo pasilinksinti; tai paskutinė naktis prieš užgavėnes.

Leonas de Prevalis, jaunas raitelių aficeris, ką tik buvo atėjęs į balių. Jis daugiau, kaip valandą laiko vaikščiojo svetainėje, kurioje žmonės, kaip jūrojo bangos, sūbavo tai į vieną, tai į kitą pusę, tai jį suspausdamos, tai vėl palaiduodamos. Jis neturėjo pažįstamų, negalėjo suprasti tų išsireiškimų, su kuriais buvo prie jo prieję kelios moteris; pradėjo stebėtis iš žmonių, kad jie tokiam troškiam ore, tokiam ankštume randa sau smagumą. Jis jau buvo beiešgus prie durų ir norėjo aplėisti svetainę.

Tuom tarpu, dvi moteris, apsimovusios ličinomis, gana puikiai apsidrėžiusios ir skirtingos savo apsiėjimu nuo kitų, ėjo iš svetainės laiptais žemyn; jas po ranka vedėsi dailus vyras ir be ličinos.

Visi atkreipė į jas atydą, visi pradėjo gėrėti ir daugelis pradėjo paskui juos sekti, pertraukdami jų meilišką kalbą.

Leonas irgi panašiai pasielgė; žingeidulių minia vis didinosi; tuojaus susidūrė kelias originališkų ličinų, taipgi lydiųjų žingeidulių minios, ir pasidarė toks didelis spaudimas, kad viena iš tų ličinų, kuri išrodė jauniausia, tapo visai atskirta nuo savo kompanijos. Jinai su nusiminimu žiūrėjo į besistumdantįs žingeidulius ir norėjo surasti sau užtarėją. Tuom tarpu, pamatė Leoną, kuris, nuošaliai stovėdamas, į ją žiūrėjo, priėjo prie jo, paėmė jį po ranką ir tarė:

— O, širdingai meldžiu tavęs, padėk man išeiti iš čia ir susijieškoti mano pažįstamų ir draugų.

— Aš esu pasirengęs patarnauti jums, gražioji ličina; nesibijok, sek paskui mane ir pilnai man užsitikėsi.

Jis, viena ranka prilaikydamas ją, o kita ranka prašalindamas visas kliūtis, kurios painiojosios pakeliui, išvedė ją į svetainę; pasodinę ją ant kėdės, jis norėjo atnešti ką nors užkąsti.

— Nereikia, pasilik čia, — tarė jinai, — aš jaučiuosi labai gerai... Turiu prisipažinti, man dabar didelė gėda, kad aš nusigandau tokių niekų.

— O aš laiminu tą jūsų išgąstį: aš esu neapsakomai dėkingas tam jūsų išgąstui, kad jūs mane apsirinkote už apgynėją.

— Turiu prisipažinti, kad tu suteikė man didelį patarnavimą ir aš esu labai tau dėkingas; bet aš dar paprašysiu tavęs vieno patarnavimo; pagelbėk man surasti mano pažįstamus.

— Kaip tai! Tu jau nori palikti mane vieną? Už mano patarnavimą, turi su manim nors kelias minutes pasikalbėti.

— Na gerai, jeigu jau tu reikalauji atlyginimo, tai pasikalbėsime keliatą minutų, — jinai linksmai atsakė.

Jiedu atsisėdo, prasidėjo kalbos, pilnos pasigėrėjimų, meilės ir jos tęsėsi gana ilgai. Ant galo ir vėl mandagioji ličina išreiškė savo norą susirasti draugus ir prie jų prisidėti.

— Bet kas per vieni tie tavo draugai? — paklausė Leonas. — Gal motina, sesuo, o gal vyras?

— Vyras! Ačiū dievui vyro nėra.

— Tai tu nevedusi?

— Taip, aš jau nevedusi.

— Ką tas reiškia? Tai tu našlė? Kaip man tavęs gaila!

— O kas tau liepė manęs gailėtis? Argi jau visi vyrai tokie geri, visi tokie meilūs? Ar dar gali tarp jų nors vienas atsirasti, kuris suprastų, kad reikia gailėtis?

— Oi, oi, visos praeikimas! Tas, kuris tavo sielą užkrės teisingesnes nuomones, geresnius jausmus, bus laimingiausias pasauli!

— Apie vyrus!... Lai mane apsaugoja visi šventieji!...

— Kaip tai, nejaugi tu nori visus tuos, kurie prieš tave galvas lenkia, visai atstumti ir palikti didžiausiame nusiminime, kurie, be abejonės...

— Aš jų neturiu; aš čia visai svetima ir nieko nepažįstu.

— Nieko! Ak, dailiausia ličina, aš užsirašau pirmuoju ir visados būsiu pačiu ištikimiausiu, pačiu teisingiausiu.

— Ištikimiausiu! Viešpatie! Jeigu tu

ir toliaus pradėsi kalbėti tokiu pat tonu, — aš atsistrauksiu nuo tavęs.

— Kaip tai, ištikimybė...

— Ištikimybė — tai tikslas, kurį žmogus, dėl apgavimo, neva pasiskiria sau, bet ištikrų, jis taiko jį užmauti ant kito. Aš esmi liūsa, visai liūsa ir noriu ant visados pasilikti tokią, kaip dabar esmi; nėra pasaulio tokio žmogaus, kuris priverstų mane sulaužyti savo pažadą.

— O aš jau neluosas, aš tą jaučiu ir visai nesigailiu: aš tą retėžį, kuriuomai esmi prirakintas, nešiosiu veinas ir tu negalėsi man uždrausti tave mylėti, tavimi gėrėtis. Aš tikiu...

— O, ne, ne, aš visai nenoriu, kad tu mane mylėtum, nenoriu, kad apie tai kalbėtum, o kas svarbiausia, kad dar tikėtum.

— Bet, žiauroji ličina, nepergalimoji ličina, ko tuomet nori? Pasakyk, kokiū būdu galima iš tavęs išmaldauti nors pasigailėjimo jausmų?

— Nereikia būti nei bepročiui, nei apsigaudėliui; nereikia padidinti greitai praleičiančių jausmų, nereikia taip persitikrinti, kad su page/ba keliu, labai meiliškų, išsireiškimų ir dirbtinio mandagumo, galima būtų sveikai protaujančią moterį priversti išsižadėti savo pažadų; reikia būti nuolankiam, rimtam, kantriam; lai mano mintis pasidaro aiškesnė, lai mano valia tampa tvirtesnė... ir, gal būt, tuomet...

— Kas, gal būt, tuomet? Dailiausia ličina, baigk greičiau, išnešk savo nusprendimą. Aš tau pasiduodu, aš viską pažadu: ramumą, nuolankumą, kantrybę...

Tardamas tuos žodžius, Leonas metė žvilgsnį, pilną meilės ir vilties, ant nenuolankios ličinos, iš po kurios juodos, žvilgančios akys žiūrėjo ramiai, manstantiai ir žingeidžiai.

Visai neatkreipdama atydos į Leono ištartus žodžius, nepaprastu balsu jinai pratarė:

— Šis kaspinėlis — kaip atsižymėjimo ženklas? Reiškia, tu tarnauji, teisybė?

Leonas labai buvo nustebęs iš jos šaltumo ir tik galėjo galva palinguoti, duodamas ženklą, kad teisybė.

— Kokiam pulke?

— Aš — kapitonas 6-to raitelių pulko, — atsakė jis su neužiganėdiniu.

— O gal tu esi paleistas ant vakacijos ir tavo šeima yra čia randasi?

— Ne, mano šeima yra teisinga, gerbiama, bet neturtinga, gyvena tolimoj provincijoje. Aš į čia atvykau su savo pulku ir, kaip ir tu, mylimoji ličina, neseniai esu sostinėje; aš taipgi nieko nepažįstu; ir mane, lygų tau, neturintį jokių ryšių, neturintį jokio prisirišimo, likimas atvedė į čia, kad pražudyti savo sielą, savo širdį, savo liuosybę, savo ramumą...

— Ir kad čia suradus tokią žiaurą, tokią nedėkingą, ar ne tiesa?... Paprasti, iškilingi vaikinių žodžiai! Aš daugiau teisybės atiduodu nuotikams, — kartais, jie būna labai naudingi. — Aš pradėtu tikėti, kad nuotikis, kuris mudu supažindino, man labai patarnavo ir aš būsiu tam nuotikiui labai dėkingas, nes jis man suteikė tą laimę, kurios aš negalėjau įgyti savo gyvenime.

— Užavėta nepažįstamoji, pavelyk man atsiklaupiti ant kelių ir žemiausiai prieš tave nulenkti galvą, kad garbingas ir nuolankus Leonas Prevalis padarys viską už šį tavo meilų prisipažinimą.

— Prisipažinimą! Ar tai aš prisipažinau, kad tave myliu?... O, ir kaip greitai tie vyrai pamato prisipažinimus!

— Bet kodėlgi negalima save nors kiek pertikrinti tame, prie ko taip karštai, taip neapsakomai, skubiniškai?... Ar aš negalėčiau ką nors sužinoti apie tą sutvėrimą, kuris mane taip kankina, kuriam taip norisi mane erzinti? Ar aš negalėčiau truputį pakelti šią ličiną, kuri uždengia nuo manęs tą veidą...

— Kuris, matomai, labai dailus?

— Ak, jeigu aš galėčiau nors vieną valandėlę pažvelgti į veidą, jeigu aš galėčiau pamatyti ir suprasti, kaip jis atsineša prie manęs...

— Argi tu negali suprasti iš mano akių?

— Akis užavėjančios, bet kad prie jų prisidėtų ir šypsa...

Jinai atsisakė ir pasakė rimtu, šaltu tonu:

— Ne, tu niekad nepamatysi manęs, tau niekad nepavyks mane pažinti ir niekad nepavyks ką nors apie mane sužinoti.

Leonas stovėjo nustebe.

(Toliau bus).

PASIKALBĖJIMAS ROŽYTĖS SU MOTINA.

— Mama, kas tau yra? Kodėl tavo akys šiandien užtintė?

— Verkiau, Rožyte.

— Ko?

— Neilgas mūsų gyvenimas, dukrele. Pabaiga svieto artinasi.

— Kas tau sakė?

— Kunigėlis šiandien pasakojo, Rožyte, kad šita bailsi vaina — tai dievo koronė, kad parodyt žmonėms, jogei sūdna diena artinasi.

— Na, ir kagi kunigėlis liepė daryt?

— Liepė poteriaut, duot ant mišių šventų, kad toj valandoj, kada arkanuolas Gabrielius užtribys, kad būtum prisirengę stot ant sūdo dievo. Taigi, Rožyte, aš, eidama namo, nupirkau ir tau ražančių. Še, imk, dukrele, ir poteriauk.

— Ne, mama, aš ražančių neimsiu. Man gaila tų kelių centų, kuriuos tu už jį užmokėjai. Mūsų maldos bus tuščios ir jų dievas negirdės.

— Kaip gi tu kalbi, dukrele? Dievas viską žino ir viską girdi. Be dievo valios ir plaukas nuo galvos nenukrinta. Jeigu mes, Rožyte, šauksimės prie dievo karštai, su ašaromis, tai dievas mus išgirs ir iškaulsys. Ir šventas raštas, dukrele, sakko: "belsk, o bus atidaryta, melsk, o bus duota".

— Ne tiesa, mama. Jau per tūkstančius metų žmonės poteriauja ir šaukiasi prie dievo, kad nuo bado, ugnies ir vainos išgelbėtų mus. O ar iškausė, ar išgelbėjo? Dievas paliko kurčias ir žmonių maldų jis negirdi, pagaliaus, jam jos ir nereikalingos. Iš tų maldų būna nauda tik kunigams. Juo daugiau žmonės poteriauja, tuo kunigeliams būna geriau — jie labiau tunka.

— Rožyte, dukrele, persižegnok greitai, nes piktas dvasia tave apsidė, velnias tavo lūponis kalba.

— Nebijok, mama, piktų dvasių, jos tau nieko nepadarys, bet atydziai klausyk, ką aš tau pasakysiu.

— Kaip gi aš galiu klausyt, jeigu tu šitaip piktžodžiauji? Man net ausis linksta, girdint šitokių žodžių. Kaip gi tu, Rožyte, gali sakyt, kad nuo poterių kunigai tunka. Juk poteriai ne lašiniai, kunigai jų nevalgo.

— Taip, mama, poteriai kunigeliams geriau, negu lašiniai. Gi dabar tu pati ką tik sakai, kad kunigėlis liepė duoti ant mišių. Ir beabejonės, kad šimtai apkvailintų darbininkų nuneš jam paskutinius savo centus. Ir

ką gi kunigas su tais pinigais darys? Be abejonės, gers skaniausius gėrimus, valgys gardžiausius valgius, — baliavos, linksminsis, o galbūt ir paleistuvau.

— Tylėk tu, nedaverka, ba aš tau paėmus šluotą galvą sudaužysiu! Kaip tu gali sakyt, kad dukauna asaba paleistuvau? Tas ateina į galvą tik griešniams žmonėms, o ne kunigėliams.

— Nesikarščiuok, mama, nes pati žinai, kokias darbais atsižymėjo Macochas, Šmitas, Richesonas ir daugelis kitų. O juk jie buvo kunigai.

— Nereikia, dukrele, jų sūdyti. Juos dievas apšūdys.

— Jeigu jų žodžiai ir dabai, mama, nebūtų surišti su žmonių apkvailinimu ir pavergimu, mes neteistuotėm. Bet dabar, kuomet jie naudoja kiekvieną žmonių nelaimę, kad prisikrovis su maišus aukso — mes turime apie juos kalbėti ir juos teisti.

— Jau tu čia, Rožyte, tai tikrai meluoji. Kur gi tu matei, kad kunigai žmones apkvailintų ir naudotųsi jų nelaimėmis?

— Jeigu tu, mama, nors kiek protautum, tai tu apie tai neabejotum. Argi reiki didesnės žmonijai nelaimės, kaip karė? Argi kunigai nemato, kas yra kaltininkais tos karės? Ir vieton pasakyt žmonėms teisybę, jie kursto tautą prieš tautą, šalį prieš šalį. Jie laimina į karę einančius kareivius ir jų ginklus. Jie žada dangaus karalystę tiems, kurie išmuš daugiausia priešų, kurie paliks didžiausią žmogų žudžiai.

— Ar gi tai galimas daktas, Rožyte?

— Taip, mama. Rusijos kunigai vardan dievo liepia žudyti vokiečius. Ir Rusijos sužvėrėjusieji kareiviai, isiveržę vokiečių žemėn, žudo ir kankina vyrus, moteris ir vaikus. Vokietijos ir Austrijos kunigai vardan tu paties dievo liepia skersti rusus ir tų dviejų šalių kareivius elgiati taip-pat. Francijos ir Anglijos kunigai vardan to paties dievo taipgi liepia žudyti priešus ir jų kareivius taip elgiati.

Ar tai čia, mama, skelbimas artimo meilės? Ne, tai yra šiandienas žmogaus prieš žmogų, tai yra raginimas prie užmušėjės.

O juk tie patys kunigai mums kasdien liepia kalbėti dešimt dievo prisakymų, kur yra pasakvta "nežmušk".

— Matai, Rožyte, kada ne-

ra vainos, tai griekas užmušt. Bet kada dievas duoda vainą, tai tada reikia mušt neprieteliu.

— Klysti, mama, jeigu manai, kad karė paeina nuo dievo.

— Tai nuo ko gi, dukrele, kad ne nuo dievo?

— Aš tau, mama, kitą kartą papasakosiu, iš kur paeina karės ir kas yra didžiausiais kaltininkais karių. O dabar eik pasilsėk.

Gerai, Rožyte. Bet ražančių ar neimsi?

— Ne.

— Tai kiba reikia nešt galenterninkui jį atiduot atgal, ba ant bargo buvau paėmus.

— Protingai, mama, padarysi.

Dar keli žodžiai.

"Laisvės" N 79 drg. Eržvilkietė nurodo, būk aš vyrus pripažįstanti nekaltais avinėliais. Aš nesakau, kad jau vyrai tokie nekalti, o ypatingai, kad nevysi vyrai vienodų nuomonių; yra ir tokių vyrų, kurie nespėja pareiti iš darbo ir tuojaus bėga į karčiamą ar prie kazių ir prasėdi visą vakarą. Moteris gi priversta sėdėti namie ir laukti, pakol jos vyras sugrįžs. Suprantama, turint toki vyrą, tai kad ir kūdikių neturėsi, visvien mažai ką nuveiksi dėl visuomenės labo, nors tokia moteris ir labai norėtų veikti.

Tokių vyrų negalima užtarti. Bet kiek man teko patirti, tai ir iš mūsų sesių atsiranda tokių, kad nespėja vyrras iš darbo pareiti, o jau žmona duoda jam kūdikį sakydama, kad jai rankos skauda nuo nešiojimo.

Na, o vyruir neskauda rankos nuo sunkaus darbo, kurį jis dirbo per visą dieną? Drg. Eržvilkietė nurodo, kad vieną vakarą turi vyras prižiūrėti namus ir kūdikius, o kitą vakarą moteris. Suprantama, tas yra gerai, jeigu mūsų kūdikis bus dviejų ar trijų metų, bet, man rodos, kad tokį galima jau su savim pasiimti ir eiti sukiu su vyru ant prakalbu arba teatrų, bet jeigu kūdikis pusės metų arba metų amžiaus, tai tokį kūdikį negalima palikti prie vyro, nes kas dvi-tris valandas turi jį motina pamaitinti, apžiūrėti ir tt.

Jie supranta, kad niekas kitas nepagerins darbininkų būvio, kaip tik socialistiška tvarka. Mes irgi turime rašyti prie Lietuvos Socialistų Sąjungos, ir sykiu su vyrais darbuotis.

Bet mums, moterims, dar to neužtenka, mes privalom turėti ir atskirą savo organizaciją, nes mes turime ir atskirus nuo vyrų reikalus. Mes neturime lygių su vyrais teisių, mes esame kaip politiška, taip ir ekonomiškai skriaudžiamos: mes turime pildyti valdžios išleistas įstatymus lygiai su vyrais, bet mes neturime tiesų ta valdžia išrinkti. Dirbtuvėse mes dirbam tą patį darbą, kaip ir vyrai, bet mes gauname užmokėsti nerus mažesni, neu vyrai ir tokiu būdu mes išvarom vyrus iš dirbtuvės, užimdamos jų vietas arba pastatydamos kūdikius. Merginos uždirba nuo 3 — 5 dolerių į savaitę, bet ar už tuos pinigus galima pragyventi? Jokių būdu nealima, ypatingai šiame laike, kuomet viskas neapsakomai pabrango.

Tiesa, nors susiorate vyrai padeda mums kovoti, bet visgi mes negalime laukti, kad jie vieni mums viską iškovos, todėl turime ir pačios tuomi rūpintis. Ir štai, mes jau matom, kad čia yra susitvėrus moterų organizacija po vardu "Moterių Progresyviskas Susivienijimas Amerikoje" ir rūpinasi visais moterų reikalais. Tos organizacijos jau yra kelios kuonos įvairiuose miestuose ir darbuojasi kiek galėdamos. Tai, ei, mūsų pareiga rašyti prie to susivienijimo kuon, o kur kuopų nėra, pasistengti sutverti. Apie susivienijimą informaciją galite gauti pas centro sekretorių šiuo adresu: K. Priekienė, 176 Sonds st., Brooklyn, N. Y.

M. Z. B.

sportas mergina pirštinais. Zinau, kad pora tokių sportų prigulėjo ir prie L. S. S. 108 kuopos, bet kuopa iš jų tiek pelno turėjo, kiek iš ožio pieno. Kartą per prakalbas prisiejo aukų parinkti, tai atsisakė, nes mergina katalikė turėjo. Tokie jeigu ir priguli prie socialistų, tai, tankiausia, būna išbraukti iš jų tarpo. Suprantama, tokiems nieko negelbsti ir civiliškas šliubas, nes tai šiaudiniai žmonės. Mes aiškiai matom, kad yra visokių nuomonių ir pažvalgų, kaip tarp vyrų, taip ir tarp moterų ir negalima kaltinti nei vyrų, nei moterų, o tik dabartinį surėdymą, kuris sėja visas nelaimes.

P. Mikolainienė.

Atsišaukimas į moteris bei merginas.

Gerbiamos draugės!

Nėra abejonės, kad skauda mums širdis, kaip dabar yra žūdomi mūsų broliai vyrai ir net maži kūdikiai. Tos žudynės ne vien Europoje, bet visur, kur tik viešpatuoja dabartinis kapitalistiškas surėdymas. Taigi mes turime pagalvoti, kaip toms balse senybėms užstojamus kelia. Mes gerai žinom, kad tik organizuoti darbininkai ir darbininkės gali tom balse nybėm pasipriešinti ir nedausti prie tų baisy žudynių. Kitų tautų moteris jau neatsilieka nuo vyrų, bet sykiu su jais vienijasi ir kovoją už pagerinimą savo būvio. Taigi ir mes negalime atsilikti nuo vyrų, bet sykiu su jais turim vienyti ir stoti į kovą prieš savo skriaudikus. Mes matom, kad lietuviai vyrai priklauso prie Lietuvos Socialistų Sąjungos, darbuojasi, varo agitacija ir tt. Jie supranta, kad niekas kitas nepagerins darbininkų būvio, kaip tik socialistiška tvarka. Mes irgi turime rašyti prie Lietuvos Socialistų Sąjungos kuonų, ir sykiu su vyrais darbuotis.

Bet mums, moterims, dar to neužtenka, mes privalom turėti ir atskirą savo organizaciją, nes mes turime ir atskirus nuo vyrų reikalus. Mes neturime lygių su vyrais teisių, mes esame kaip politiška, taip ir ekonomiškai skriaudžiamos: mes turime pildyti valdžios išleistas įstatymus lygiai su vyrais, bet mes neturime tiesų ta valdžia išrinkti. Dirbtuvėse mes dirbam tą patį darbą, kaip ir vyrai, bet mes gauname užmokėsti nerus mažesni, neu vyrai ir tokiu būdu mes išvarom vyrus iš dirbtuvės, užimdamos jų vietas arba pastatydamos kūdikius. Merginos uždirba nuo 3 — 5 dolerių į savaitę, bet ar už tuos pinigus galima pragyventi? Jokių būdu nealima, ypatingai šiame laike, kuomet viskas neapsakomai pabrango.

Tiesa, nors susiorate vyrai padeda mums kovoti, bet visgi mes negalime laukti, kad jie vieni mums viską iškovos, todėl turime ir pačios tuomi rūpintis. Ir štai, mes jau matom, kad čia yra susitvėrus moterų organizacija po vardu "Moterių Progresyviskas Susivienijimas Amerikoje" ir rūpinasi visais moterų reikalais. Tos organizacijos jau yra kelios kuonos įvairiuose miestuose ir darbuojasi kiek galėdamos. Tai, ei, mūsų pareiga rašyti prie to susivienijimo kuon, o kur kuopų nėra, pasistengti sutverti. Apie susivienijimą informaciją galite gauti pas centro sekretorių šiuo adresu: K. Priekienė, 176 Sonds st., Brooklyn, N. Y.

KORESPONDENCIJOS.

ATSAUKIMAS.
So. Boston, Mass.

Lietuvos Dukterų ir Sūnų Draugystės susirinkime, įvykusiame spalio 21 d., nutarė vienbalsiai atsaukti tilpusią "Vienybės Lietuvninkų" N 41 frakcinio susirinkimo protokole pastabą, kur pasakyta, būk tarpe užsiregistravusių delegatų dalyvavo ir delegatai Lietuvos Dukterų ir Sūnų Draugystės iš So. Boston, Mass.: A. Žvingilas ir Jieva Žvinglienė. Kadanagi mūsų draugystė davė mandatus tik į Visuotinąjį Bepartijų Seimą, įvykusį spalio 1, 2 ir 3 d., bet ne atstovauti tverianties kokioms ten partijoms, tad drgg. Žvingilų pasielgimą, panaudojant mūsų dr-jos vardą, kad pagelbėjus sustvert partiją, mūsų vienybė griauti, skaitome keistu. Drgg. Žvingilai dalyvavo prie tvėrimosi naujos partijos nelegališkai, nes nebuvo mūsų įgalioti, neturėjo mandatų ir neturėjo mažiausios tiesos veikti mūsų dr-jos vardu.

L. D. ir S. D. Valdyba:

E. V. Bekampienė, Pirm.
M. M. Plepis, Sekr.
N. Januška, Kas.

Clinton, Ind.

Kitur, kaip matyti iš laikraščio, žmonės darbuojasi: rengia teatrus, prakalbas ir t.t. Bet pas mus to visko nėra. Mūsų karštieji "socialistai" užėmė vietą saliuose dirbti; tautininkai taipgi nieko neveikia—visi saldžiai miega. Tiesa, nekurių draugystės retkarčiais parengia šokių su svaigiančiais gėrymiais, kad gavyt ir savo išda po kelis dolerius, tai ir viskas. Užtai saliuose gerai biznis eina—vakarais tik užia, kaip bitės avily.

Gylius.

Pittston, Pa.

18 d. spalio P. A. Ruko svetainėje atsiuvo visuomeniškos prakalbos, parengtos Pittstono lietuvių. Kalbėtoju buvo užkviestas L. Pruseika, "Laisvės" redaktorius. Jis kalbėjo apie lietuvių visuotinąjį seimą, kuris atsiuvo Brooklynne ir apie įkurtąjį gelbėjimo fondą nuo karės nukentėjusiųjų. Po prakalbų buvo išrinktas aukų rinkimui komitetas. Į komitetą įėjo sekančios ypatos:

K. Karsokas, M. Kasiūbiūtė, J. Laukaiciūtė, Ant. Slavinskas, Konst. Joneliūnas, Petras Šlekaitis, J. Greblikas, K. Baldauskas, A. Botirius, Pr. Minkevičius, M. Minkevičius ir J. Krušauskas. Šis komitetas tapo įgaliojamas rinkti aukas, einant per stabas, susirinkimuose ir kur tik proga pasitaikys. Laikę prakalbų aukų surinkta \$15.55, iš kurių bus apmokėta lėšos surengimo prakalbų, o likusieji bus paskirti gelbėjimo fondui.

Rinkėjai aukų neprivalo paisyt ant klūčių, kokios pasitaikys iš klerikalų pusės, bet imtis už darbo.

Taigi, prie darbo, broliai ir sesutės!

K. A. Karsokas.

Cambridge, Mass.

18 d. spalio atsiuvo visuomeniškas susirinkimas, kurį parengė sekančios draugijos: Lietuvos Sūnų Draugystė, šv. Juozapo draugystė, šv. Jono draugystė, Lietuvos Dukterų ir Sūnų draugystė. L.S.S. 71 kuopa ir L. J. D. ir M. draugystė.

Dalyvavo trys chorai: "Laisvės", "Jaunuomenės" ir "Birutės" iš Brighton. Pastarasis dar visai jaunas. Taipgi buvo D.L.K. Vytauto benas ir daugybė įvairių veikėjų. Kalbėtojų buvo net šeši—penki angliai (įvairūs valdininkai) ir iš lietuvių S. Michelsonas.

Žmonių buvo daug ir vakaras labai puikiai pavyko. Ypatingai publika užganėdino dainos, kurių buvo iki vienuolikos.

Mat, šiame susirinkime nedalyvavo "dūšių ganytojas", tai nebuvo kam lermą sukelti. Nors žmonių susirinko įvairių pažvalgių, bet visi ramiai užsilaike. Jeigu "dūšių ganytojas" būtų įsimaišęs, tai gal tas pats būtų išėjęs, kaip ir su Basanavičiaus prakalbomis.

Buvo gelbėjimo fondui ir aukos renkamos, bet pagal publikos skaitlių, tai visai mažai surinko, rodosi, apie 35 dolerius. Priežastis tame, kad pervėlai pradėjo rinkti, nes jau daug žmonių išsikirstė.

Cambridge'iečiai! Daugiau tokių susirinkimų, nes jie yra naudingi ir pridūoda daugiau dragiškių ryšių.

Norwood, Mass.

Lietuvių Labdarystės draugija, laikytame savo susirinkime, nutarė parengti ant 26 lapkričio apvaikščiojimą, paminėjimui įėjimo į nuosavą svetainę. Ant to apvaikščiojimo yra užkviesta dr-jos vietinės ir iš apilinkinių miestų. Kalbėtojai užkviesti F. J. Bagočius, St. Michelsonas ir L. Pruseika; taipgi kalbės ir vietos draugai. Bus įvairių pamarginimų.

9 d. spalio buvo Aido choro koncertas su įvairiais pamarginimais, kaip tai monologais, deklamacijomis ir tam panašiai. Buvo orkestrą po vadovystę J. Stelmoko. Žmonių susirinko pusėtinai būrelis ir visi ramiai užsilaike. Nors buvo varoma konkurencija, bet choras turės pelno. Publika koncertu likosi užsiganėdinus.

10 d. spalio L.S.S. 133 kuopos buvo diskusijos. Žmonių prisirinko labai daug. Buvo diskusuojama. "Kokią naudą karės atneša darbininkams?" ir "Kas karės palaiko?" Pirmoji temoj išdėstyta, kad karės darbininkams atneša didžiausią bledį ir t.t. Pradėjus diskusuoti antrą temą, dauguma pradėjo darodinėti, kad dvasiškija palaiko karės ir statė faktus, kad naujai priimtusius kareivius dvasiškija vedėsi bažnyčion ir ten juos prisiekdina, kad jie šventai klausytų vyriausybės ir žudytų vieni kitus. Parapijonai karštai gynė savo pusę. Diskusijos buvo labai karštos, bet pastarieji pralaimėjo. Ten buvęs.

E. St. Louis, Ill.

Spalio 14, atlankė mūsų miestelį Jonas Perkūnas su prakalba. Prakalbos buvo parengtos per L. S. S. 87 kp. Kalbėtojas perbėgo dabartinę karę, prirodė jos priežastis ir kvietė visus į kovą prieš karę. Taipgi prirodė, kaip Amerikos trustų saivalia, kurie rėmė dabartinę sekare ir, vardan tos karės, viską baisiai pabrangino. Todėl kalbėtojas liepė visiems pasirašyti po Soc. Partijos išleista peticija prezidentui Wilsonui ir kongresui, kad šie isteigtų marketus su pigesnėmis prekėmis. Parašų buvo surinkta tik 33, nes daugelis tamseinių bijojo po ta peticija pasirašyti.

Toliaus kalbėtojas patarė būti atsargiems duodant aukas gelbėjimui Lietuvos, kad tos aukos nepatektų į kunigų rankas, nes sako: "Kunigai su jūsu aukomis gali pasielgti taip, kaip pasielgė su aukomis dėl nukentėjusių Kražių skerdynėje; jie nutarė atlaikyti mišias už dušias nukentėjusiųjų ir išprašymui dvasios šventos kankintojams ir tokiu būdu, aukos paliko kunigų kišeniuose".

Taipgi kalbėtojas stengėsi atkreipti susirinkusiųjų atidumą į L. S. S. bei Soc. Partiją, prirodėdamas, jog tai yra vienintelė partija, kuri kovoja prieš karę, kapitalistų saivalią ir stengiasi visame pagerinti darbininkų būvį. Pertraukose deklamavo eilėsenas V. Radzevičiūtė "Štai, ten, ant jūrių", A. Tolišienė "Ten, kur Nemunas tykiai plaukia" ir E. Simanaušienė "Jau varnai kranks" ir "Tik reikia mums mokslo šviesos". Publikos buvo vidutiniškai; aukų suaukavo \$5.60. Literatūros parduota už \$2.15. Pristraše prie kuopos 10 naujų narių. Laimingos kloties drg. Perkūnui.

S. J. N.

So. Boston, Mass.

24 d. spalio atsiuvo L. S. S. 60 kuopos vakaras. Lošta melodrama "Užburti Turantai". Nežūrėti į tai, jog nekuri aktoriat tik pirmu syk dalyvauja scenoje, bet veikala sulostas gana gerai. Negalima sakyti, jog sulostas perdm gerai. Trūkumų šiek tiek buvo, kaip tai mikių ir kalbos intonacijų; bet aktorijų atydus atsinešimas link lošimo ir mokiėjimas roliu tuos trūkumus padengė. Nei vienas negadino skonio žiūrėti į lošimą ir nereikėjo rausti iš gėdos, kaip kitur tas atsitinka—bet gėdėtasi iš jo. Nekurie "kritikieriai" iškalno jau rengėsi kritikuoti, bet galės tik tada, kada vėžys sušvilps. Nors buvo jau kitas vakaras "Gabių" prieš mūsų vakarą, bet publikos buvo suviršum 300 ir visa entuzijastiškai likos užganėdinta. Kuopai pelno liks apie \$30.

Patartina ir toliaus nenuilstančiai darbuotis kuopos aktoriams scenos srityje! Lošime dalyvavo šios ypatos: Veresokas—F. N. R.; Elena—M. Malijonūtė; Pranas—J. Streimikis; Mikolas—N. Januška; Vladislavas—P. Kalvelis; Hangošas—P. Kurkulis; Lidija—B. Skerstoniūtė; Taliroš—Vasiljanskas; Stepukas—J. Potcevič; Elzbieta—Maironitė.

Po teatrui buvo šokiai.

Ant rytojaus, nedėlioje, 10 val. iš ryto atsidarė L. S. S. VI rajono konferencija. Tvarkininkai: Bekampis pirmininkas, Balsys raštininkas. Delegatų buvo 48. Si konferencija buvo viena iš pavydingiausių. Viskas buvo svarstoma labai šaltai ir rimtai ir delegatai užsilaike kogažiausiai. Nesimato šnairavimo ir nervų įtemimo vienu prieš kitus, koks buvo pereinot konferencijai, bet viskas, dėl mažų išėmimų, svarstyta labai draugiškai.

Išdavus komitetams raportus, prasidėjo svarstymas Rajono ir Sąjungos reikalų. Tarp menkesnės vertės tarimų, čia paduosiu tik svarbesnius.

1) Surengti rajonui maršrutą, jeigu galima, gauti už kalbėtoją moterį.

2) Išrinkta prie stovinčio komiteto komisija iš 5 ypatų išdirbti kelius, kaip patalinti gurbą, kaip iki šiam laikui buvo.

3) Kalbėta apie išmetimą iš "K." šaltu nuolatinio garsinimo katalogo, bet pasirodžius, kad vienas redaktorius negalės pripildyti "Kovos"—atmesta.

4) Svarstytas klausimas apie atidarymą diskusijų "K." spaltose prieš L. S. S. susivaižiavimą apie privatizaciją socialistikus laikraščius, bet, po visapusiškam apsvaistymui, atmesta.

5) Nutarta išnešti papeikimą draugams—laikraštiniams už nedidelį atnešimą linkui VI rajono.

4) Sekanti konferencija atsiuvo Cambridge, Mass.

Vakare, po konferencijai, buvo prakalbos ir koncertas. Kalbėjo draugai delegatai—Akelaits ir Žiurinskas iš Norwood, Mass. Prakalbos pavyko puikiai. Kalbėta gana nuosekliai apie ekonominį ir spēkos perveršmus ir apie Europos karę. Tiems draugams patartina daugiaus lavintis kalbėti, o būtų geras kalbėtojas.

Koncertas taipgi pavyko gerai. Geriausiai atsižymėjo F. Znotas (apie 10 metų amžiaus) ir drg. M. Bolis iš Lawrence, Mass., kurių monologai baisiai publikai patiko. Pirmas sakė "Sopulikas" antras—"Tai bent socialistas". Tas buvo atliktas tikrai artistiška.

Taipgi visos deklamacijos ir monologai, kaip vaikų "Bijūnelio drg.", taip ir visų kitų, pavyko gana gerai.

Aukų surinkta \$3.36. Prie progos reikia pastebėti nekurių jau paaugusių mergaičių negražų užsilaike kymą laike koncerto ir pramių kalbų. Tas užsilaikeymas, tai nuolatinis kukždėjimas, švagdžėjimas ir garsus pamėgdžiojimas kaip aktoriams, taip ir kalbėtojams.

Tas daro blogą efektą ant veikėjų ir ant publikos, kuri nori klausytis. Jeigu tą darytų paprastų tėvų vaikai, tai būtų atleistina, bet kada taip elgias socialistų vaikai, tai biski negražu! Tėvams reikėtų atkreipti į tai savo domą, kad paskui neturėtų sarmatos, kaip liks viešai prašalinti iš svetainės. Pamokykite, kol galite, kad paskui nebūtų perveltė.

Jonas Guoga.

Cicero, Ill.

20 d. spalio, 8 val. vakare, buvo suaukta visuotinas lietuvių susirinkimas, kad išklausus nuo delegato, dalyvavusio visuotiname lietuvių seime raportą ir sutvarkius dalykus aukų rinkime gelbėjimo fondui.

Žmonių susirinko apie 300. Tvarkos vedėju tapo išrinktas P. Stankaitis. Reikia pastebėti, kad jau nekuri atžagareiviai buvo išankstose susiorganizavę triukšmą kelti ir prie jų prisidėjo tvarkos vedėjas. Visų pirmausia pareikalavo nuo delegato raportą, nors pirminiau reikėjo perskaityti atsiuvusio susirinkimo protokolą ir t.t.

A. Siderevičius pradėjo pasakoti apie seimą, viską išaiškino ir ant galo pridūrė, kad dalis tautiečių, po vadovystę Šliupo, elgėsi taip, kaip Rusijos dūmų Puriševičius su savo gauja. Pirmininkas pradėjo šaukti, kad delegatas neniekintų tautiečių pasielgimo ir t.t. Publika pradėjo reikalauti, kad jis nepertrauktų delegato ir duotų jam pabaigti raportą.

Užbaigus A. Siderevičiui raportą, iš kur tai atsirado nepažįstamas vyras ir pasiūlė, kad jis išduosias raportą geriau, nes taipgi buvęs tame seime. Kilo didelis triukšmas: vieni nenorėjo tam subjektui duoti kalbėti, o tautininkai visa gerklę rėkė, kad kalbėtų. Pagaliau atsistoja tas subjektas ir pradeda visai plūsti socialistus ir mūsų delegatą. Anie jo plūdumus nei nemiesiu, jie žemiau kritikuok stovi. Tuom tarpu atžagareiviai pradėjo šaukti: "Atmest, atmest tokį seimą!"

Mūsų delegatas dar norėjo ant tu plūdumu atsakyti, bet tvarkos vedėjas nedavė jam balso, bet pats atsistojo išplūdo socialistus. Paskui tuojaus pasakė: "Kurie balsuojate už Lietuvos autonomiją ir savyvaldą—kelkite rankas!" Pasigirdo bobų balsai: "Už Lietuvą, už Lietuvą!" Kaip jie ta viską sutvarkė—sunkiai pasakyti. bet už "Laisvę" balsavo 50, o už seimą—32. Kiti visi ne-

norėjo sąve ant juoko palai-kyti, tai visai nebaikavo.

Žmonės pradėjo iš svetainės skirstytis. Ant galo svetainėje pasiliko kelias atžagareivių, bet visgi pavyko išrinkti komitetą susinešimui su kitomis draugystėmis link aukų rinkimo.

Dabar svarbu yra žinoti, kam tos aukos bus skiriamos? Ar autonomijos reikalams, ar nukentėjusiems nuo karės? Atsirado ir tokių, kurie davė įnešimą, kad surinkus aukų pasiųsti Jurbarko klebonui.

Ciceriečiams reikia ta dalyką rimtai apsvaistyti ir sutvarkyti, bet nesiduoti savė už nosies vedžioti ir visokiais būdais šmeižti.

F. Šiaurys.

Pittsburgh, Pa.

21 d. spalio A. P. L. A. 4 kuopos buvo balius. Nors ir čia baidi bedarbių, bet žmonių susirinko apie 300. Labai pagirtina, kad žmonės užsilaike kopuikiausiai. Buvo ir skrajojanti krasa su dovana. Dovana laimėjo p-lė F. Bitniukė, už 173 atvirutes aukšni žiedą. Publika pasiliko viskuom užsiganėdinus. Kuopa pelno turės apie 29 dolerius.

J. R.

New Haven, Conn.

Nors nesvarbios iš mūsų miesto naujienos, vienok noriu pabiežti ir parodyti visuomenei, jog ir mes veikiamė dėl labo "tėvynės".

Kilus klausimui apie visuotinąjį lietuvių seimą, mūsų lietuviai irgi subruzdė ir griebėsi už to darbo. Žinomas veikėjas M. J. Vokietaitis pradėjo darbuotis, tik, vargasas, nežinojo iš kurio galo pradėti tą darbą. Visu pirmausia pasikvietė viena tautietį ir vieną kataliką į talką, atspausdino lapelius ir suaukė visuomenišką susirinkimą. Ant lapelių buvo pasakyta, kad kalbės kun. Žilinskas iš So. Bostono.

Paskirtoj dienoj susirinko gana daug žmonių. Visi laukė atidarymo susirinkimo, kad pradėjus svarstyti visuomeniškus dalykus. Išeina Vokietaitis ant pagrindų ir pasako, kad už kelių minučių pribus garbingas svečias iš Bridgeport, Conn. Tiesa, už valandėlės pribuvo kun. Paukaitis. Prasidėjo prakalbos, apie kurias nei nemiesiu. Ant pabaigos pasakė, kad visuotinas lietuvių seimas atsiuvusias Chicagoj ir kvietė rinkti delegatus. Po jo pradeda kalbėti vietos kun. Griksis. Jis nieko gero nepasakė, tik pirštu į galvą badydamas aiškino, jog į Chicago susirinksiu mokslo vyrai. Dauguma iš susirinkusiųjų pradeda reikalauti balsų, bet Vokietaitis, pasisavines pirmininko rolę, neduoda balsų, bijodamas, kad koks socialistas neužgautų kunigėlių. Mat, jis tikėjo, kad bus išrinktas į Chicago kuniginį seimą delegatu. Pagaliau, vienas žmogus gauda balsą ir pradeda aiškinti, kad Chicagoj bus ne vištutinis lietuvių seimas, bet tik Rymo katalikų suvažiavimas, o lietuvių visuotinas seimas atsiuvo New Yorke ar Brooklynne. Tuojaus iš kilo triukšmas, parapijonai pradėjo kaukti, trypti, pasigirdo balsai, kad šiame susirinkime turi tiesą kalbėti tik kunigai. Kuomet nutilo ta audra, tai visai neišrodė ant visuotinio lietuvių susirinkimo, bet į parapijinį mitingą: vargonininkas paradinėja "Draugą", bažnytinis kolektočius užima maršalkos vėliu, o kun. Griksis su Vokietaičiu varžosi ant stiečiaus, abudu norėdami pirmininkauti. Pasigirsta iš publikos balsai, kad reikalinga išrinkti tvarkos vedėją. Dauguma tam pritaria. Tampa išrinktas J. T. Kazlauskas, parapijonas. Vokietaitis pasijunta užgautu, kad besivaržant su kunigu neteko pirmininkystės ir, norėdamas atkeršyti, pradeda kritikuoti Chicago seimą

ir nurodinėti, kad visuotinas seimas atsiuvo Brooklynne. Prasideda balsavimas, į kurį seimą rinkti delegatai. Didžiama nubalsuoja, kad į Chicagoj. Tuomet Vokietaitis vėl susigriebia, kad klaidą padarė bekritikuodamas Chicago seimą ir priima kandidatūrą. Vienok tampa išrinktas J. T. Kazlauskas. Išrinkus delegatą, prasidėjo aukų rinkimas—surinkta \$39.00. Tuom ir užsibaigė pirmas visuotinas lietuvių susirinkimas. Dalis susirinkusiųjų pradėjo kaltinti Vokietaitį, kad jis, pakviesdamas kunigus, suardė visą tvarką ir t.t.

Paaikšėjus dalykams, kad visuotinas lietuvių seimas atsiuvo Brooklynne, tapo sušaukta du susirinkimai ir paskutiniame buvo renkami delegatai. Suprantama, pribuvo ir Vokietaitis. Čia pasipylė daugybė prieš Vokietaitį viešų protestų, kad jis pirmiau skverbėsi prie katalikų, bet ten negavęs vietos, dabar į čia skverbiasi. Delegatais tapo išrinkti K. A. Makaravičius ir S. M. Rinkevičius; taipgi tapo išrinktas veikiantis komitetas iš trijų ypatų: M. J. Vokietaitis pirmininkas, J. Naburnitis raštininkas ir K. A. Makaravičia išdininkas. Prieš pat seimą Vokietaitis atsisako nuo pirmininkystės, būk už tai, kad jo neišrinktų delegatu. Pagaliau, jo noras išsipildė. Čia randasi T. M. D. kuopa, susidedanti tik iš komiteto. Vokietaitis susirindato tos kuopos pirmininką, pasisiulo delegatu ir apsiima savo lėšomis važiuoti į seimą. Pirmininkas išdavė jam mandatą ir mūsų Vokietaitis dalyvavo legališku delegatu.

Po seimui buvo vėl sušauktas viešas susirinkimas. Tame susirinkime kalbėjo Sirvydas. Jo visa kalba buvo grynai tautiška. Skundėsi, kad socialisai suskalde seimą į dvi dalis ir ragino tautiečius, kad jie nesiųstų aukų socialistų kasieriui Sidlauskui, bet siųstų T. Paukščiu. Paskui prasidėjo aukų rinkimas. Rinkta, rinkta, krauta į skrybėles krauta, bet kaip prisiejo sušauktyti, tai atsirado net... \$2.46! Mat, koks kalbėtojas, tokios ir aukos.

Ant galo buvo pakviesti delegatai, kad išduotų iš atsiuvusiojo seimo raportus. Bet čia Vokietaitis pradėjo šaukti, kad negalima esą kalbėtoją kritikuoti, pradėjo meluoti, kad tie delegatai nedalyvavę posėdžiuose, o tik visur balsavę su socialistais ir t.t. Bet prirodymų savo melagystėms neturėjo ir pasiliko viešu melagiu.

Tai taip mes darbuojamės dėl visuomenės labo ir taip atjuociame tėvynę.

S. M. Rinkevičius.

Chicago, Ill.

12 d. spalio Apveizdos Dievo parapijos pobažnytiniam sklepe atsiuvo nekurių draugijų valdybų susirinkimas. Toks susirinkimas buvo šaukiamas kun. Kemešio iš sakyklos. Susirinko apie 50 ypatų. Kunigas Kemešis atidarė susirinkimą ir paaikškino, kad šis mitingas esąs suaukatas išrinkimui iš kiekvienos draugijos po vieną narį rinkimui aukų "federiečių" gelbėjimo fondui. Taipgi skaitė "federiečių" seimo protokolą ir aiškino kiekvieno nutarimo svarbą. Paskui surašė visų bažnytinųjų komitetų vardus, kurie atsilankė į minėtą susirinkimą. Tas viskas buvo daroma be jokių tarimų. Kada perskaitė surašą, tai pasirodė ant pirmos vietos užrašyta "vyčiai". Tuomet tuli bažnytinųjų draugysčių valdybų nariai užprotestavo, kad "vyčiams" duota garbinga vieta ir pareikalavo, kad pirmoj vietoj būtų užrašytos bažnytinės draugijos nagal senumo metų. Kun. Kemešis matydamas, kad už vyčius nekas neužsistoja, pasakė: "Kad jie pasiskubino pasiaugštinti, tai mes

juos nužeminsime ir užrašysime ant pat pabaigos" Taip ir padarė.

Paskui prasidėjo rinkimas atstovų. Nekurie pradėjo protestuoti ir nurodinėti, kad toks atstovų rinkimas nelegališkas, nes valdybų draugijos neigaliavo ir reikalavo tą darbą pavesti pačiom draugijom. Bet kun. Kemešis apie tai ir klausyti nenorėjo. Paskui dar pasakė, kad visų delegatų bus laikrašty vardai pagarsinta. Tuomet dar daugiau pradėjo protestuoti ir nurodinėti, kad juos draugystės galės išbraukti už nelegališką pavartojimą jų vardų. Kunigas Kemešis pasakė, jog kitaip daryti jis negalės ir kurie nesutinka su jo noru, tai turi apleisti svetainę ir eiti, kur jiems geriau patinka. Tuomet vienas iš atstovų, p. Ed. Celis, pareikalavo jo vardą išbraukti iš surašo. Paskui ir "vyčiai" bandė protestuoti, kad su jais pasielgtų taip, kaip su kokiais "banditais", palikdami ant pat pabaigos, bet tas jų protestas nieko negelbėjo. Pasirodo, kad "vyčiai" visur pralošia.

Toks kunigo Kemešio ir jo armijos pasielgimas aiškiai parodo, kad jie stengiasi užbėgti už akių bepartyvio lietuvių seimo nutarimams, bet kasžin, ar ką laimės, nes tautiškos draugijos prie jo neprisidės.

16 d. spalio atsiuvo ty atstovų susirinkimas ir išrinko valdybą. Nutarta parengti savo fondo naudai vakarą. Sceną užims "vyčiai". Taipgi nutarta parsitraukti iš centro tam tikrų ženklių, kurie lėšuoja po vieną centą ir pardavinėti po penkis centus, kad padauginus fondą.

Tai tain darbuojasi mūsų "federiečiai" su savo gelbėjimo fondais.

A. Booben.

KRIKŠČIONIŠKO SALIUNO PASVENTINIMAS.

Jersey City, N. J.

Lietuvių parapijos pirmininkas atidarė naują saliuoną, kad geriau mulkinsavo parapijonus. Visų pirmausia pagarsino, kad atidengimo vakare gėrymai bus duodami už dyką, tik reikės kur tai vieną dolerį pripilinti. Nesėdėjo parapijonai ateiti iš darbo ir apsiprausti, kain vėl leidosi bėgti į krikščionišką saliuoną, kad paragavus krikščioniško alaus. Kaip bematant, saliuonas kimšte - prikimštas. Išsyk viskas ėjo gerai. Krikščioniškai, bet sulaukus vidurnakčių, nežinia kas atsitiko, kad tarp krikščionių iš kilo revoliucija. Tuojaus pribuvo iš policijos nuovoda pagelba. Tuomet nekurie revoliucionieriai subėgo ir zaklioniųon tvirtovę ir sulindo vieni po lova, kiti į lova, treči po pečių, kad tik kaip nors išsirelbius nuo tos prakeiktos policijos.

Ar tai ne puikus darbas? Juk tai viskas daroma vandan katalikiško tikėjimo. Nėra abejonės, kad svkdu su pašventinimu bažnyčios gali pašventinti ir saliuoną. Tuomet gal tie nelabieji policinai nesikištų į krikščioniškus dalykus, kaip dabar jie nuolatos įsikiša.

J. C. Father.

Montreal, Canada.

20 d. spalio. 6 val. vakare, tapo susprogdintas namas ir užmušta nemažai žmonių. Kiek žuvo žmonių, dar tikrai nesužinota, bet galima spręsti, kad nemažas skaitlius, nes namas buvo ant trijų lubų. Sprogimas buvo toks didelis, kad net kitoj pusėj gatvės išbirejo namų langai. Namus buvo apgventas galicijonais ir vokiečiais, kurie tarp savęs nesutiko. Dauguma spėja, kad tai kerštas esąs, kaimo kariaujančių žalių žmonėms. Bet tikrų žalių nėra.

Kaio ten nebūtu, bet tai žvėriškas pasielgimas. Juodplaukis.

JUOKŲ KAŠNELIAI.

TELEGRAMOS.
(Svirplų agentūros).

Brooklyn, N. Y. Širvydas su Liutkausku (redaktorius su graborium) tuoju po visuotinam seimui įsitaisė didelį, iš čielos asilo skūros, būbna, kad tarp visuomenės išbūnyti, jogei Lietuvos Gelbėjimo Fondo komitetas susideda vien iš socialistų. Išbūnyjimas jau prasidėjo. Broliukas Širvydas tempia būbna ant savo pečių, o brolis Liutkauskas muša šūsiu į būbna ir šaukia: "Broliai ir seseris, tautiečiai ir tautietės, ponai ir ponios, tėtės ir mamos — visi, keno lietuviškąjį krūtinęj randasi tikra tautiška širdis — nesiųskite Lietuvos Gelbėjimo Fondan nei cento, nes to fondo komitetas — visi raudonieji! Nėtikėkite nei Račkauskui, nei Gerdaukui, nei Sidlauskui — nes ir jie socialistai, tik apsidengę bėpartyviškais kailiais... Bum, bum, bum!... Tram, tram, tram! — taip ir tarška būbna.

Kaip ilgai tas išbūnyjimas tęsis — sunku įspėti. Bet jau teko girdėti, kad Širvydas, betempdamas būbna, pailso, o Liutkauskas, berėdamas, užkimo. "Vienybės" klapčiukas man pranešė, kad jeigu tie du didvyriai suklops po sunkia našta "tautos labui", tai ju vieton "bėpartyviškoji partija" patatys kitus du "tautos milžinus" — Ambraziejų su A. Kundrota — ir darbas eis savo keliu.

Grand Rapids, Mich. Naujai užgimęs "Zaibas" pirmuoje numerioje taip nelemtai pradėjo žaibuoti, kad net didžiųjų antgalvių raidės išsiblaškė, išsokinėjo iš savo vietų ir susikraipė. Dabar leidėjai nusiskundžia, kad redaktorius permaži "macies" turėjęs ir negalėjęs suvaldyti "Zaiba". Už tai redaktorius gavo "saktį", o jo vieton bus kitas, "gabesnis".

Worcester, Mass. Čia išlindo iš duobės kartą jau miręs "Amerikos Lietuvis". Jo leidėjas iškilmingai praneša, kad šis laikraštis eis pėdomis "Aušros" ir "Varpo", t. y. bus tokio - pat turinio, kaip "Aušra" ir "Varpas", tiek ilgai gyvuos, kaip "Aušra" ir "Varpas" ir turės tuos pačius skaitytojus, ką "Aušra" ir "Varpas". Bet kadangi "Aušros" ir "Varpo" skaitytojų didesnė pusė jau aname sviete, tai kad kartais jie nenubalsuotų ir "Amerikos Lietuvį" perkelti į aną svietą.

So. Boston, Mass. "Atelities" redaktorius, pamatęs pirmą numerį "Amerikos Lietuvis", sušuko: "Tautiški laikraščiai dauginasi, bet jų skaitytojai mažinasi! Jeigu taip klosis ir toliaus, tai paliksime patįs vieni beskaitą savo suredaguotus laikraščius".

Scranton, Pa. Daktaras Šliupas, kalbėdamas apie seimą, pasakė: "Jų ten buvo didžiūna, o mūs, bėpartyviškių, mažuma. Bet jų Amerikoj yra tik saujalė, o mūs — minios"... Ir ant pakvietimo gerbiamojo daktaro, tos bėpartyviškių minios pradėjo spiestis į vieną galingą bėpartyvišką partiją ir susidarė "milijoninė" minia net... iš 30 ypatų. Ir sušuko galingu balsu visi tautiškieji lapai, kad 4000 sajungiečių — tai tik saujalė, suilyginant su ta baisia bėpartyviškių partija, kurios narių yra net 30 asabų...

Aficietas ir kareivis.

Kartą aficietas, pamatęs savo denščiką vos bestovintį ant kojų, pradėjo šaukti:
— Ach tu, gyvuly! Kaip tu išdrisai šitaip pasigerti!
— Negaliu žinot, jūsų didybė.

— Aš tau, balvone, juk ne uždraudžiu gerti, bet gerk visuomet su protu. Tik tu pažiūrėk dabar ant savęs: tikras kiauš.

— Tikrai taip, jūsų didybė.

— Džiaugkis tu, parše, kad aš geras žmogus. Bet ką tu sakytum, jei aš dabar būčiau tavo vietoj, o tu mano?
— Aš su tokiu kiauš visai nekalbėčiau, jūsų didybė... Svirplys.

Negramotnas velnias.

Katrą turčius ir biedniokas nuvažiavo į Rymą pas popiežių, kad gautų visuotinio grieikio atleidimą. Turčius be jokio klapato užmokėjo popiežiui geras pinigų ir gavo indulgencijų knygutę. Biedniokas visiškai nebuvo prileistas prie popiežiaus, nes neturėjo pinigų. Turčius džiaugėsi nusipirkęs indulgencijų knygutę, nes tikėjo, kad dabar jau visi grieikai atleisti. Biedniokas gi, negavęs pamatyt popiežiaus, nusispjovė, sukeikė ir piktas nukeliavo namo.

Neužilgo biedniokas mirė ir nuėjo į pekla. Už metų laiko mirė ir turčius. Jį velniai taipgi nutempė į pekla. Biedniokas, pamatęs turčių pekloje, labai nusistebėjo ir klausia: "Kaip gi ponas čia papuolė? Juk turėjai išsipirkes atlaidų knygutę?"
— "Matai, man mirstant, liucipierius atsuntė prie manęs negramotną velnią. Aš jam rodžiau knygutę su popiežiaus parašu, bet velnias nemokėjo skaityti ir paėmęs mane ir mano knygutę attempė į pekla. Kain tik peržengiau peklos slenkstį, mano knygutė tuoju sudegė. Ir dabar neturiu prirodymų, kad esu išsipirkes iš oriekų".
Kunst Albers.

Protingas vaikas.

Viena ponia davė nuskuriam vaikui duonos smotą. Vaikas žemai nusilenkė ir pasakė "ačiū".

— Tu esi geras vaikas, kad moki padėkovoti. Visuomet taip daryk. Nagi, dar kartą ištark man ačiū.
— Užtept ant šitos duonos sviesto, tai išstariu, — ramiai atsakė vaikas.
K. Armonas.

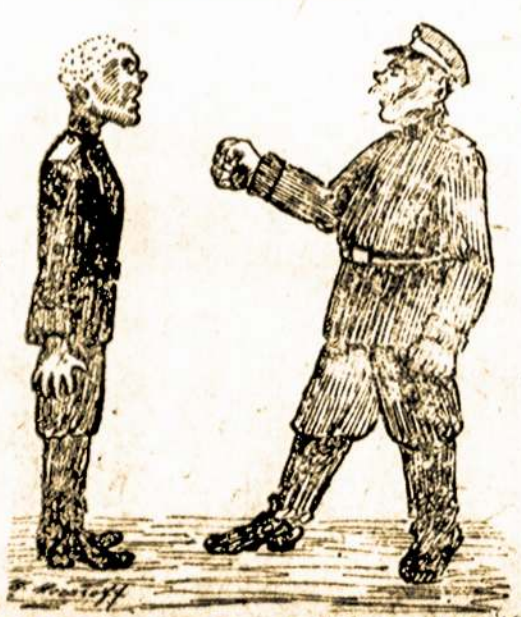
Kodėl katalikai bijo imti šliubą ant korto?

Vieną kartą aš susitikau savo pažįstamą kataliką. Jisai man pasakė, kad netrukus žada apsišvęsti. Tada aš užklausu, kėl jisai mano imti šliubą: pas kunigą ar ant korto.

— E-e, broliu, aš niekuomet neimčiau šliubą ant korto, kad man ir kelis šimtus primokėtu, — pasakė jis man.

— Kodėl? — užklausu aš.

— Matai, kada ant korto apsišvęsti, tai bobos turi klausyti ir negali jų mušt, nes tuoju suareštuoja. O kada paimi šliubą pas kunigą, tai gali duot bobai į kailį, kiek tik nori, ir gali būt tikras, kad ji tavęs po teismus netasys. Jeigu gi ji nueity pas kunigą pasiskust, tai kunigas jai pasakys: "Klausyk savo vyro ir mylek jį".

Kaip rusai mokina karišką muštą savo naujokus.

Lietuviai atvykstanti C-gon

Kad ir kankinokas sumanymus turėtumėte, svarbiausias reikšas visados yra susipažinti su geru banku.

Bėvis visai nekeizdamas reikalų vedimo būdo nuo pat savo įsisteigimo 1879 metais, State Bank of Chicago visados laikėsi pamatinės savo taisyklės — konservatyvumo, mandagumo ir sąžiningumo, o tuomi ir gėjo didžiulius žmonių pagarbą ir įtikėjimą.

Bankas po valstijos vyresnybės ir Apskaičiuotojų patvirtinimo, Pamatinis ir Apskaičiuotojų daugiau kaip 4,500,000 Dolerių.

MOKA 3% METAMS. LIETUVIŲ TAUPOMOJI KASA.

STATE BANK OF CHICAGO

Kampus La Salle ir Washington Sts.

Draugijos, kurios apsirinko "Laisvę" savo organu.

LIETUVIŲ IMMIGRANTŲ ŠEIMININKŲ VIRSININKŲ ANTRASAI:

Pirmininkas S. Yankus, 350 Newark St., Hoboken, N. J.
Paeilbininkas J. Krulkauskas, 91 Warwick St., Newark, N. J.
Sekretorius A. Jolynas, 2 Merchant Pl., Newark, N. J.
Izdininkas P. Vajelionas, 38 Farley Ave., Newark, N. J.
Išdo globėjas J. Dobinis, 103 Jackson St., Newark, N. J.
Išdo globėjas A. Staknevičs, 71 Warwick St., Newark, N. J.

Su visokiais Draugijos reikalais kreipkitės prie Sekretoriaus. Money order siųskit ant Izdininko vardo Sekretoriui.

ADRESAI VIRSININKŲ "LIETUVOS BALSO" DRAUGIJOS KENOSIA, WIS.

Feliksas Dapkus, 914 Jenne St., prezidentas.
Kazimieras Norbutas, 815 Jenne St., vice-prezidentas.
P. Bartkus, 1055 Jenne St., protokolų raštininkas.
Kaz. Arlauskas, 818 Jenne St., finansų raštininkas.
J. Sereikis, 616 Market St., izdininkas.
Kasos globėjai: J. Leščauskas, 607 Jenne St., J. Bagdonas, 322 Millwaukee Ave., J. Sukelis, 712 Park Ave.
Maršalka V. Rutniskis, 261 N. Chicago St., Paeilbininkas maršalkos J. Kasulius, 633 Cornhill St.
Vilnių nešėjas: P. Mileuskas, 301 Caldonian St. ir B. Kiga, 168 Main Street.
Dūrininkas J. Žilius, 614 Market St.
Metiniai komitetai: L. Jenelevskas, 50 Newell St. ir P. Beislas, 173 N. Fremont Ave.

A. P. L. A. DR-JOS CENTRO VALDYBOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI:

Centro pirmininkas P. Liepus, 231 Magazine St., Carnegie, Pa.
Centro Sekretorius P. Prancevičs, 511 Stadium St., Sheridanville, Pittsburgh, Pa.
Centro Izdininkas K. Varsaš, 12 and Carson Sts., S. S. Pittsburgh, Pa.

Kuopų sekretorių adresai:

1 kuopos, J. K. Mažiukina, 1111 Market St., N. S. Pittsburgh, Pa.
2 kuopos, J. Parceviskis, P. O. Box ket St., N. S. Pittsburgh, Pa.
3 kuopos, J. K. Mažiukina, 1111 Market St., Carnegie, Pa.
4 kuopos, J. Rasinakas, 1330 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
5 kuopos, P. Petruskauskas, Post office, Candy, Pa.

"AIDO" CHORO VIRSININKŲ ADRESAI:

Prezidentas P. E. Svetikas, 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius K. Čiburkis, 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
Kasierius S. Garšviūtė, 548 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Choro vedėjas L. Ereminas, 324 Barreman St., Brooklyn, N. Y.
Repeticijos atsidūna kas pėtnyčią Tautiškam Name, nuo 8 val. vakare.

LIETUVIŲ KELIONEI PAŠELOS DRAUGIJOS VALDYBOS IR KUOPŲ SEKRETORIŲ ADRESAI:

Centro Valdyba:
Pirmininkas M. A. Liberis, 283 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius J. Petravičs, 264 Front St., Brooklyn, N. Y.
Izdininkas J. Klasišius, 555 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

Kuopų Sekretorių Adresai:
1. Kuopos Brooklyn — V. Žilinskis, 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
2. Kuopos Brooklyn — V. Vitkevičs, 29 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.
3. Kuopos White Plains, N. Y. — V. Zukas, Off C. Deutermann, Lake St., White Plains, N. Y.

LIETUVOS ŠEIMIMO FONDO KOMITETAS.

Prezidentas K. Gugis Chicago, Ill.
Vice-Prezidentas 1) V. K. Račkauskas, 307 W. 30th St., New York, N. Y.
Vice-Prezidentas 2) S. Mankus, Cor. 12th & Vine Sts., Philadelphia, Pa.
Susiėsimų Sekretorius 1) M. M. Rice-Herman, 140 E. 19th St., New York, N. Y.
Susiėsimų Sekretorius 2) J. Nevickas, 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
Finansų Sekretorius 1) T. L. Dundulis, 101 E. Main St., Danville, Ill.
Finansų Sekr. 2) J. Stasiulevičius, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Izdininkas 1) K. Sidlauskas, 226 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Izdininkas 2) T. Paukštys, 13 Mill St., Pittsford, Pa.
Kasos Globėjai: M. Čėna, 66 Market St., Brighton, Mass.; J. Gegužis, 28 W. Broadway, So. Boston, Mass.; J. Gerdaukas, New Britain, Conn.
Pinigus siūstant čekiais arba M. O. čekiais, išimti vardu Lithuanian National Relief Fund.
Pinigus reikia siūsti vardu Kasieriaus per Finansų Raštininką F. M. Dundulį, 101 Main St., Danville, Ill., kuris bus po kauceja \$1,000.

Netrotikite vilties! Jeigu piktas ar plaukai slenka; tikstantiai jau likos išgydyti. Gydymas DYKAI! Adresuokite: Dr. Brundza Co., Sta. W., Blyn, N. Y.

LOOK

Klausyk mano žodžių!

Atėik pirkti vyrišką apvedalą, kaip tai skrybelių, marškinų, kalnierių ir t. t. Pas mane tavos geriausios prekės pigios.

K. LIUTKUS

131 Grand St., BROOKLYN, N. Y. (Arti Berry St.)

Telefonas 885 Greenpoint

GERIAUSIA UŽEIGOS VIETA PAS

A. SHRUPSKI

Pas mane galite gauti skaniausio alaus, puikius degtinėlės ir skanaus vyno. Patarnavimas kuogeriausias. Atsilankykite, o persitikinsit.

61 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.

Puikliausia vieta lietuviams pas

P. DRAUGELI

Skanus alus, gardi arielka, alius, visokios rymas, kvėpindai cigaras, ir uilukų užkandžiai. Salė dėl attingų Nepasirūkinti Alus asakančiausias vietos, o buisit užganėdinti.

73 Grand St., Brooklyn, N. Y. Palei Wythe Ave.

AR NORI ŽINOTI, KUR RANDASI PEKLA?

Jeigu tu nori žinoti, kur randasi pekla, kaip kankina "velniai dūšias" ir ką kalba tos dūšios, kurios papuola į jų nagus, tai nusipirk knygą "Pasmertųjų mirin laikai" ir šilseburgo Bastiliją, tai ten ta atrasi tą, ko tau nei kunigai nebuvo pasakoję. Ta knyga nupiešta visas baisenybes, kokias kaliniai perkenčia pakliuvę į šilseburgo Bastiliją ir ką jie raso savo giminėms, kuomet juos veda kartį, nes ten surinkta pasmerkųjų mirin laikai.

Knyga turi 74 puslapius ir kainuoja tik 20 centų.

"LAISVĖ", 183 Roebling St., Brooklyn, N. Y.

"LAISVĖS" KNYGOS:

SOCIJALIZMAS — KUOMI JIS YRA IR KAIP JĮ ĮKONYT?

Parašė O. Ameringer, sulietuvino Europietis. Šia knygele patarčina perskaityti kiekvienam darbininkui — ir tam, kuris tiki į socializmą ir tam, kuris netiki. Kiekvienas socialistas, perskaitęs šią knygę, gilesnėi atremti savo priešin. Kiekvieną gi nesocialistą šia knygele pertikrins, kad socializmas — tai ne svajonė ir kad tik per socializmą darbininkai galės atsiekti laimę. Geišina, kad šia knygele rastųsi kiekvienam lietuvių knygynėlyje. Kaina tik 15c

LAISKAI PASMERTŲJŲ MIRINŲ IR ŠILSEBURGO BASTILIJOS

Parašė V. Paukštys. Jeigu dar kas nežino tu baisenybių, kurios dedasi Rusijos kalėjimuose, jei dar kas negirdėjo kiek laisvės kovotojų žuvo ant caro kartų — tad perskaityk šią knygę. Čia jūsi atrasti, su koku žvėriškumu ary budėliai kankina nekaltus žmones ir su koku drąsumu mūsų draugai eina ant mirties. Kaina 15c

MOTERŲ PADEJIMAS EVANGELIJŲ IR APAŠTALŲ RAŠTUOSE

Parašė Z. A. Vėsa. Šia knygele išaiškina, kokios moterų padėjimas buvo gilioje senovėje ir kaip link moterų atsinešė Kristaus apaštalai ir pats Kristus, kurio mokykla skelbia dabartinę mūsų dvasišką. Ypač patarčina jai perskaityti moterims. Kaina 20c

GRUVĖSIUOSE

Parašė K. Jasiulaitis. Tai yra labai smagi apysaka, kuri atvaizduoja liūdną likimą Lietuvos tarnaitės. Vos pražydui, vos pradėdanti protauti, žlugti gyvenimo purvyne. Kas myli skatytį gražias apysakas, lai perskaito ir šią knygę. Kaina tik 15c

LAUDIES DAINOS

Tai yra rinkinėlis gražiausių lietuviškų dainelių ir deklamacijų. Kas nori išmokyti deklamuoti gražias eilutes, bei išmokyti savo vaikučius, lai įsigyja šią knygę. Jeigu yra geriausias elvis Jovaro, Vaidelio, Kudirkos ir kitų žymėnių poetų. Kaina tik 15c

GYVAS GRABE

Parašė Senas Vincas. Tai vienas iš geriausių nusiskusiu Seno Vincas Vaidelių. Medžiaga imta iš Skotijos lietuvių gyvenimo. Kiekvienas, perskaitęs šią knygę, pamatys, kokioje tamsgybėje, kokioje gilioje nežinėj gyvena mūsų broliai. Juoko šioje knygojeje iki ausų. Kas nori valandą laiko smagią praleisti, lai užsisako ją. Kaina 10c

ZENYBA IR ŽMOGAUS GYVENIMO SIPIKINYS

Parašė Barabosius. Kiekvienas vaikas bei mergina, kurie mano tvirti šeimynišką gyvenimą, turi būtinai perskaityti šią knygę. Tai gili kiekvienas žmogus, kuris nori vesti tikslingą gyvenimą. Šioje knygojeje gal rasti daug pamokinių. Kaina tik 10c

LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENKLUS

Parašė A. Montvidas. Tai yra parankiausias vadovėlis išmokiniui teisingai statyti ženklius raste. Daug lietuvių moka rašyti, bet labai mažai yra tokių, kurie moka teisingai vertoti atskirimo ženklius savo raste. O nemokėjimas vertoti atskirimo ženklių, padaro rasta be vertės, beveik nesuprantama kitam žmogui. Ypač šia knygele patarčina įvėti kiekvienam laikraščio korespondentui. Kaina tik 10c

MOKSLAS RANKINYSTES

arba kaip pažinti žmogaus atelį ir pračią pagal delno raukus. Kas tuop mokslu interesuojasi, lai perskaito šią knygę. Kaina 15c

IS DVYSIŲ TĖVELIŲ GYVENIMO

kaina 25c

SEIMYNOS ISTORIJA

kaina 10c

STEFONAIČIO RASTAI

kaina 75c

PRASHATIMAI IR PRASIKALTELIAI

kaina 10c

SOCIJALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI

kaina 20c

PASAULIO RATAS

kaina 25c

DARBAS

kaina 75c

MEILĖS KARŠTIGĖ

kaina 20c

AUDEJAI

kaina 50c

KERSTINGA MEILĖ

kaina 10c

"Laisvės" advokatas

Morris HILLQUITH

30 Church St. New York City.

Ofisas atydarus nuo 10 iki 5 val. vakaro.

Ar skaitai

"Rankpelni"?

Jeigu ne, tai tuojuas išsirašyk. "Rankpelni" yra darbininkų laikraštis, didžiuliam Lietuvių Socialistų Sąjungos Didžiojo Britanijoj.

"Rankpelni" teija naudingi straipsniai, apysakos, eilės, žinios iš viso pasaulio ir kitos.

Išsirašydamas "Rankpelni" Tu, skaitytoju, atlikdai naudingą darbą: turėsi amary laikraštį ir parsimai darbininkų reikalus.

"Rankpelni" eina kas dvi savaitės. "Rankpelni" prenumerata pigi: metams 1 dol., pusę metų 50 centų. Pažūrėjimui siūnčiame vieną numerį be paimto.

"Rankpelni", 76 MAIN ST., BELSHILL, SCOTLAND.

KOSTUMIERIŠKAS KRIAUCIUS

SCHNEIDER BROS.

285 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tarp Roebling ir Havemeyer Sts.

P. S. Nepamirškite šio numerio.

Mės nieko bendro neturime su kitais štorais.

Ar nori nusipirkti gerus čeverykus?

Jeigu taip, tai visuomet eik į J. MARTINAICIO Čeverykų Krautuvę, kur galėsi pasirinkti pagal savo norą.

JUOZ. MARTINAITIS

109 Grand St., Brooklyn, N. Y.

UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS

Turi 38 kambarius puikiai įrengtus pagal naują madą. Parduodam laivakortes. Siūnčiam pinigų į visas dalis svieto.

Turinti kokius nors reikalus kreipkitės į mūsų ofisą: o rasite teisingą patarnavimą visame kame.

Laivas "Kursk" išeina 14 d. October, 2 val. po pietų.

GEO. J. BARTASZIUS ir J. P. WASILIAUCKAS

498 Washington St., 261 W. Broadway
NEW YORK CITY, N. Y. SOUTH BOSTON, MASS
820 Bank Street, Waterbury, Conn.

ISTORIŠKAS PAVEIKSLAS.

Antro Visuotino Lietuvių Seimo Am.

Laikyto New Yorke 1, 2 ir 3 spalio, 1914 m. Kas prisijus 85c., tam pasijusi į namus viršminėtą paveikslą.

R. KRUCAS

FOTOGRAFISTAS

152 Perry Avenue Maspeth, L. I. N. Y. kampas Clermont St.

Geriausie Lietuviška PIRTIS

Mandagausia patarnauja kožnam.

Atdara kožną dieną.

Moterims: Panedėlėms nuo 1 iki 12 val. nakties ir Sereidomis nuo 5 iki 12 val. nakties.

A. B. BRONSTEIN

26 Siegel St., Brooklyn, N. Y.

Skaitykite ir platinkite "Laisvę" Tik \$2.00 metams.

Aukos Lietuvos Šelpimo Fondan.

Shirley, Mass. — Spalio 12 d. atsibuvo vestuvės A. Kaladzinskio su panele Z. Staponavičiūtės. Aukų Lietuvos Šelpimo Fondan surinkta \$13.05. J. Kavlaičia papasakojo apie Brooklyno seimą.

Aukavo: A. Kaladzinskis ir Z. Staponavičiūtė — 25c.; J. Norkus, F. Karpštis, V. Karpštis, F. Malca, A. Januškevičia ir Kavaliūnas — po \$1.00; J. Valčiukevičius ir Juozas Pašakarnis — po 50c.; K. Staponavičiūtė — 30c.; V. Vasilauskas, M. Vasilauskienė, M. Kačiūskaitė, F. Staponavičius, J. Krukėlis, L. Kundrotas, A. Mockus, P. Makatovičius, E. Serafinka, J. Pašakarnis, P. Skindeliūtė, A. Kvietkauskaitė, M. Milinavičiūtė, M. Balčiūnaitė, P. Milinavičienė, M. Pašakarnaitė, M. Vasilauskaitė, K. Pašakarnaitė, M. Jurga, F. Kundrotas, A. Kaupšis — po 25c. Viso \$13.05. Atėmus pasiuntimo lėšas, lieka \$12.90c.

Nuo "L." red. — Money order, išpirktą vardu Lith. Nat. Relief Fund, pasiuntė finansų sekretoriui T. Dunduliui. Puiku, kad jaunoji pora taip gražiai pažymėjo pradžią savo šeimyniško gyvenimo.

Binghamtone, N. Y. aukavo Liet. Sel. Fondai: G. Korkalas, A. Palionis, J. Chara ir St. Jasilionis — po 50c.; G. Puskunigis, J. Poška, M. Barvainis, H. Zukienė, F. Maldaikis ir Nepasirašęs — po 25c.; smulkūs — 20c. Viso surinkta \$3.70.

Nuo red. — Siunčiame T. Dunduliui.

VYRAI IR MOTERIS!
Prie kiekvienos progos parinkite aukų Lietuvos Šelpimo Fondui. Money orderius išrašykite ant "Lithuanian National Relief Fund" ir siųskite ar į laikraščio redakciją ar tiesiai L.S.F. finansų sekretoriui T. Dunduliui, 101 E. Main St., Danville, Ill. Lietuvos Šelpimo Fondas yra bepartijinis fondas, kuris šelpa tik nukentėjusius nuo karės brolius ir seseris per tarpininkystę Lietuvių Mokslo Draugijos.

Komitetai aukoms rinkti.
Komitetai aukoms rinkti Lietuvos Šelpimo Fondan jau susitvėrė Bridgeport, Conn., Hudson, N. Y., Pittston, Pa., Passaic, N. J.

Delegatai Visuotinio Seimo.
J. Marcinkevičius iš Bridgeport, Conn., buvęs delegatu Visuotiname Seime, per klaidą tapo nepaminitas delegatų suraše "Laisvėje". J. Marcinkevičius buvo ant visų sesijų.

Delegatas P. Žemaitis atstovavo 77 kuopą L.S.S.A. Ūkėjų draugystė ir unijos lokala.

Zinios iš Lietuvos.

Širvintų apeliokė (Vilniaus gub.). Nors karo audra ir išgąsdino žmones, bet vis dėlto jie labai nenusiminė. Vėli laukia darbai dirbami, kaip ir visuomet.

Mobilizacija praėjo ramiai. Labai gera, kad už-

SEVERA'S Gothard Oil

(Severos Gothardiškas Aliejus)

Yra rekomenduojamas, kaip veiklus tepalas bei gydymui nuo reumatizmo, strėndiegių, "sciatikos," neuralgijos, mėlungiškų traumų, tinimo, kaklo, sąnarių ir raumenų stingumo ir panašių dieglių ir skaudėjimų, kur tepalas paprastai vartojamas arba patariamas.

Kasuoja 25 ir 50 centų. Gaunamas kiekvienoje aptiekioje

SEVERA'S TAB-LAX

Cukrinis vidurių sulhuosutinas vaikams ir suaugusiems. Kasuoja 10 ir 25 centus.

Severa's Medicated Skin Soap

(Severos Gydomasis Odinis Muilas). Vaikams ir suaugusiems. Kasuoja 25 centus.

Gallima gauti kiekvienoje aptiekioje. Reikalaukite Severos Preparatų, o jeigu aptiekorius neįspildytų jusų reikalavimo, užsiskakite tiesiog nuo

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

ginta pardavinėti degtinė. Dabar visur tyla ir ramu. Suvažiavus mugėn žmonės ramiai sau šnekučiuoja, o atėjus vakarui visi skirstosi namo. Taip pat puikiai visi elgiasi ir sekmadieniais.

Ne taip buvo pirma — klyksmas, užimas, beldimos ligi pusiaunakčio, net šlykštu būdavo žiūrėti. Daugelis nustodavo arklio, pakinkų ir šiaip visokių nelaimių priekentėdavo. Kad nors ilgėsim laikui taip būtų.

Tečiau yra ir tokių, kurie gailisi, kad nebegalima nusipirkti mėgiamosios degtinės.

Lukošaičiai (Gruzdžių val.). Čia atsitiko didelė nelaimė. Rugsėjo 26 d. kule garine mašina pas vieną ūkininką. Į mašiną leido ūkininkas Žiogas. Jam beledžiant užlipo ant mašinos J. Gužaukas. Šis, norėdamas padaryti špošą, paėmė kepurę nuo Z. galvos ir metė į trumulį.

Z. griebė kepurę ir ligi pečio įkišo į mašiną ranką. Z. tuoj nuvežė į ligoninę, bet vos dieną pagyvenęs, jis mirė. J. G. yra žinomas apeliokė peštukas ir girtuoklis.

Kurtavėnai. Šiaulių aps. 30—VI Sauginių sodžiūje mirė ūkininkas Jonas Šverikas. A. a. Šverikas buvo šioje apeliokėje seniausiu lietuviškų raštų skaitytoju. Lietuviškus laikraščius ir knygeles jis skaitė jau daug metų prieš spaudą atgaunant. Savo ūkį (apie 50 dešimtinų) velionis užrašė žmonai, išskyrus vieną gabalą, kuri užrašė būsimajai čia mokyklai.

(Iš "L. ūk-ko").

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau apsigedimui merginos nuo 17 iki 23 metų amžiaus, laisvų pažiūrų. Aš esu laisvas, 24 m. amžiaus. Merginai, kurios nebūtų laisvo apsigedimo ir norit turėti gerą vaikina, malonėkit atsiųsti laišką su savo pavelsku.

E. Raugelis, Box 138, Dorrisville, Ill. (83—86).

Pajieškau apsigedimui doros merginos nuo 18 metų iki 25. Aš esu 25 m. amžiaus. Kurios myliu apsigedimui, malonėkit atsiųsti laišką su savo pavelsku.

Andrius Kalasaukas, Box 109, Puriton, Pa. (84—88).

Pajieškau apsigedimui merginos arba našlės. Mergina turi būti nuo 25 iki 30 m. senumo, o našlė gali būti sena iki 35 metų.

T. Vaitinas, 1931 Peoria Rd., Springfield, Ill.

Pajieškau R. Damulevičiaus Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Ludakampio kaimo. Malonės jis pats atsiųsti arba kas žino pranešti.

A. P. Hartshorne, Okla.

Pajieškau draugo Juozo Saleuko, jis gyvena Illinois valstijoje. Taipgi pajieškau Jono Snierpuno ir Vinco Bagdono, pirmiau gyvenę Waterbury, Conn.

Jie patys arba kas žino apie juos, malonės duoti žinią, K. Babonskas, 452 Pleasant Ave., St. Paul, Minn.

Pajieškau barberio, kuris norėtų išvoni bijoti vartoti, arba kuris turi savo barberio. Pateiktas žinias suteiktu laišku.

B. C. S., 452 Pleasant Ave., St. Paul, Minn.

Pajieškau apsigedimui merginos nuo 18 m. iki 21 m. senumo. Aš esu 21 metų, doras, blaivus, moku gerą amatą. Mergina turi būti irgi dora, blaiva ir mėgstanti skaityti. Jei tekin mergina rastus, malonės atsiųsti laišką ir prisijusti savo pavelsku.

P. Marelis, 1032 W. Lake St., Chicago, Ill. (84—88).

Pajieškau brolio Kazimiero Razmo, Kauno gub., Telšių pav., Getautų kaimo. Seniau gyvenę Brooklyn, N. Y. Kas žinot, malonėkit pranešti.

K. Juodelis, 22 Millbury St., Worcester, Mass.

Pajieškau draugo F. Minioto, Kauno gub., Raseinių pav., Vėgėnų kaimo. Pirmiau gyvenę New York, N. Y. Meldžiu atsiųsti.

B. Dajot, 13302 Baltimore Ave., Hagerwisch, Ill.

Pajieškau draugės Katrės Plepičios, Kauno gub., Papilio pav., Kiliškų kaimo. Aš matai atgal išvažiuo iš Aberdeen, Wash. ir So. Boston. Girdėjau, kad yra vedus. Ji pati arba kas kitas malonės atsiųsti.

A. Kučinskienė, P. Sta. 2, So. Aberdeen, Wash.

Dr. Alex. O'Malley

(Specialistas)

RUPTUROS

ISGYDAU greitai, sakančiai galutinai.

DIRŽAI NEREIKALINGI ANT VISADOS.

Galutinas išgydymas rupturos (patrukimo) abiejų lyčių, nežiurint, kaip ji būtų įsivienijusi, gvarantuojama be darymo operacijos.

Dr. O'Malley gydymo metoda yra liūsa nuo pavojaus. Nėra čia jokių pjauštųjų, skausmų, operacijų. Nereik sugauti nuo darbo. Kada pagydytas, jokių diržų arba juostų nereik. Užgandimui gvarantuojam. Daugybės turime padėkavimų nuo išgydytų žmonių. Suvirš 500 ligonių praėjais metais tapo išgydyti.

Pareikauk mano iliustruotas knygeles apie patrukimą, kurią aš pasiūsiu visiems atsišaukusiesiems, kurie prisijus už 2c. stempą persiuntimui. Kalbama ir rašoma lietuviškai ir lenkiškai.

DR. ALEX. O'MALLEY

OFISAS 158 SO. WASHINGTON ST. WILKES BARRE, PA.

ATYDA!

DRAGYSTĖMS, KUOPOMS IR KLIUBAMS!

Išdirbū visokias KUKARDAS, "BADGES", GUZIKUS IR ŽEMKELIUS.

visokiems piknikams, šermenims ir t. t. Darau visokius medalius ir visokias antspaudas draugystėms, Ant žada pareikalavimo prisiriū sėmpelius.

A. STRUPAS

NOVELTY MANUFACTURER

123 Ferry St. Dep. L. Newark, N.J.

MUZIKALISKŲ INSTRUMENTŲ IR AUKSORISKŲ DAIKTŲ KRAUTUVE.

5.000 Katalogų Dykai.

Reikalaudami katalogo prisiųskite dvicenting stampą ir katalogą tuojaus gausite. Turime lietuviškų rekordų su visokiomis dainomis.

J. GIRDES, 103 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Užsirašykite

Pirmą Lietuvų Dienraštį "NAUJIENOS"

Kuris jau eina nuo 5 Rugsėjo kasdien.

"NAUJIENOS" praneša naujausias ir teisingiausias žinias iš karės lauko ir abiejų iš viso pasaulio — kasdien.

"NAUJIENOS" yra darbininkų laikraštis ir jos vedamos darbininkų dvasioje.

"NAUJIENOS" talpina darbininkams naudingus straipsnius ir žinias.

"NAUJIENOS" leidžiamos daugybės darbininkų, žmonių apšvietimui ir jų gerovei, o pavienios ypatos ir darymai pašalino biznio.

Prenumeratos kaina:
Chicagoje — per išsiųstojus 12 c. savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00; pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00; pusei metų \$3.00; dviem mėn. \$1.00. Europoje ir Kanadoje met. \$7.00. Pavienių num. kaina 2c.

Išpildyti šią blanką ir pristigti kartu su pinigais.

"NAUJIENOS" 1041 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Suomai prisijunkitės — už "NAUJIENAS"

metus ir mėsiniu jas siųsti šiu adresu:

L. 10

ŠEIMYNOS ISTORIJA

"Laisvė" tik ką išleido naują, labai naudingą knygelę "Šeimynos Istorija". Pagal A. Rubakino parašę A. R. Kaina tik 10 c.

Knygelė tinka kiekvienam pasisakyt, o ypač moterims.

Agentai galėtų paimt dešimtimis egzempliorių ir lengvai išplatinti.

"LAISVĖ"

183 Roebing Street, Brooklyn, N. Y.

KONCERTINIS TOURNEE

Mikas Petrauskas, pradėjęs iš 15 d. lapkričio, pasirengę duoti eilę koncertų. Kas pagadautų koncerto, tegu susižino su

M. PETRAUSKU

5 Thomas Park, So. Boston, Mass.

ANT PARDAVIMO.

Parsiūduoda pirmos klasos MESI-NYČIA; biznis gerai išdirbtas ir su naujausios mados įtaisymais. Randa-si ant visoms gerai žinomos ir biz-niavos gatvės Brooklyne. Ypatinai gera proga žinančiam lietuvišką ir lenkišką kalbą. Parsiūduoda ištikrų už žemą kainą. Biznis varomas per 50 metų. Parsiūduoda iš prielankios re-natvės savininko. Atsiųskite pas

WEBER

340 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"LAISVĖS" SPAUSTUVE.

"Laisvės" Spaustuvė yra didžiausia iš visų lietuviškų spaustuvių Amerikoje. Ji įrengta pagal naujausias technikos reikalavimus, todėl VISOKIUS SPAUDOS DARBUS atlieka greitai, gražiai ir pigiai. Taigi, draugijos, kuopos ir biznierių, jeigu jūs norit, kad jums reikalingi apskelbimai būtų atspaudinti aiškioj, gražioj formoj ir teisingoj, visiems suprantamoj, letuvių kalboj, tad neškit į "Laisvės" spaustuvę.

Platinkit "LAISVĘ"

Kadangi "Laisvė" yra leidžiama ne dėl pelno, bet dėl švietimo tamsios liaudies, tad remkit ir platinkit ją! "Laisvės" pakraipa yra užtikrinta, nės ją leidžia ne pavienis kokis-nors biznierių, bet darbininkų kooperacija. Todėl "Laisvė" neturi reikalo prieš ką-nors nuolankauti arba ką-nors užtylėti. "LAISVĖ" rašo tik teisybę. Todėl, draugai skaitytojai, išplatinkit "LAISVĘ" taip, kad ji rastųsi kiekvieno vargdienie grintelėj.

"LAISVĖ"

183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.

"AMERICAN BEAUTIES" IN THE SCENIC SPECTACLE "WARS OF THE WORLD", NEW YORK HIPPODROME.

VIETINĖS ŽINIOS.

Balsuotojai!

Trečią dieną lapkričio (u-tarninke) atsibuvo vieni iš svarbiausių rinkimų šioje šalyje. Bus renkami atstovai į senatą, kongresą, bus renkami gubernatoriai ir kiti urėdininkai.

Atminkit, lietuvių balsuotojai, kad visos partijos stengsis girti save. Todėl apsisaugokite. Lietuviški politikieriai, kuriuos bosai moka patepti, taip pat agituoja tai už demokratą, tai už republikoną. Kad republikonai nieko gero nepadarė—tą visi pamatė dar prieš du metus, kuomet žmonės išrinko prezidentu demokratą.

Tie demokratai gyvėsi didžiausius kalnus nuversia. Bet štai mes turime demokratų prezidentą, demokratų gubernatorių ir kitus demokratų valdininkus. O vienok mūsų didmiesty dar niekuomet nebuvo taip daug skurdo, taip daug bedarbių, kaip kad dabar yra. Dabar, tūnus gubernatorių Glynn, kuris vėl skverbiasi urėdą, pirštu nepajudino dėl bedarbių. Prie jo išleistas įstatymas darbininkams atlyginti daugiau naudingas kapitalistams. Republikonai nori išrinkti gubernatorių Whitmanną, kuris tokią daugybę streikių pasiūtė kalėjimams.

Kas nenori bedarbių, kas nenori karių, kas nori, kad patys žmonės būtų miesto valdytojai, bet ne bosai ir sukčiai iš Tammany Hall—visi atiduokit savo balsus už Socialistų Partijos kandidatus.

Ant gubernatoriaus rinkime Gustave A. Strebel, ant leitenant-gubernatoriaus—Stephen J. Mahoney, ant Suvien. Valstijų senatoriaus—Ch. Edward Russell. Kongresan rinkite savo distrikto S. P. kandidatus. Išpildykite savo priedermę, kaip darbininkų klesos nariai.

Subatoje, 31 d. spalio, Tautiskame Name kalbės Lietuvių Socialistų Sąjungos sekretorius, J. Stasiulevičius. Drg. J. S. užkvieta 19 kuopa L.S.S. ir įsai subatos vakarę prišis iš Philadelphia, Pa. Visų brooklyniečių maldžiame atsilankyti ant gerbiama svečio prakalbų, nes J. Stasiulevičius yra vienas iš geresniųjų mūsų kalbėtojų.

Prakalbos prasidės 7:30. Po prakalbų to pačio sveitinėj bus šokiai, kuriuos rengia p. Ražutis, tos salės savininkas.

Ant 15 d. lapkričio, kaip girdejojame, Didžiojo New Yorko Draugijų Sąjunga rengia draugijos atstovų konferenciją, kuri prieš save turi svarbius uždavinius. Tarp kitko bus apkalbama, kaip suorganizuoti aukų rinkimą, sulgy nutarimo visuotinio seimo.

Geistina, kad draugijos išanksto pasirūpintų išrinkti delegatus.

Lietuvių Amerikos Mokslo ir Politikos Kluubas rengia didelį politiską susirinkimą pėtnyčioje, 30 d. spalio (Oct.), 1914 m., 8 valandą vakare, Tautiško Name Sveitinėje po num. 101—103 Grand St., Brooklyn, N. Y. Užkvieta visus kuoskaitlingiausius atsilankyti, nes bus užkviesti geri kalbėtojai, kurie paaiškina, kaip ir už ką balsuoti, kokie kandidatai eina ant balsavimo ir išaiškina politiką abelnai. Taigi ateikit ir atsiveskit savo draugus ir pažįstamus, o išgirsit daug svarbių patarimų.

L. A. M. ir P. K. Komitetas.

Nuo red. — Nežinodami, kas ten kalbės, tikimės, betgi, kad, vardan bepartviškumo, ten bus atstovauja-

mos visos politiskos partijos. Pėtnyčioje, 30 d. spalio atsibūs "Aido" choro praktika. Todėl, visos dainininkės ir dainininkai, malonėkit būtinai prieš 8-tą val. susirinkti, nes žinote, kad 31 spalio važiuosim į Newark'ą dainuoti.

Taipgi, reikia atkreipti dainininkų atydą, kad visi lankyty, iš eilės, kiekvieną praktiką, nes kitaip yra sunku išsimokinti atsakančiai, kuomet vieną sykį ateina, o kitą sykį ne.

Komitetas.

ATSISIAUKIMAS

į visas Brooklyn, New Yorko ir apielinkės draugystes.

Jau tris mėnesiai, kaip kardu ir ugnim teriojama mūsų žemėlė Lietuva. Tris mėnesiai, kaip išvaikyti iš gimtinių pastogių Suvalkų ir Kauno rėdybos parubėžuose ir Mazojų Lietuvoj gyventojai. Tris išistus mėnesius tebelyja švinu ir geležimi mūsų tėvynės laukiose.

Kas sveikas ir jaunas kariaujančių eilėse pašauktas. Seni, maži ir moteris giriose, grabėse besislaptos, arba toliau kur išvaryti.

Javai ir gyvuliai kariumenės užlaikymui paimti. Namai, rakandai daugumoje sūdinginti arba amotų šūvis suardyta—vistiek gyvenimui nebetinkanti. Duonpėniai darbininkai karėn paimti.

Toks apverktinas padėjimas mūsų brolių gali mus pertikrinti, jog be pastogės, apdaro ir maisto visvien bado turėtų išmirti ir tie, kuriems laimingai pasisekė nuo kulkų ir ugnies išsigelbėti.

Lietuvos gyventojai ir prie karščiausių norų ne daug tegalės vieni kitus išsėlpti, nes Lietuva visus apiplėsta. Visur tai gyvuliai, tai javai atimti. Bado šmėkla visai Lietuvai gresina.

Visa jų viltis: gyvybė ar bado mirtis, tai mūsų rankose—amerikičių lietuvių.

BROLIAI!

Argi mes daleisime mūsų seniems tėveliams, našlėms ir našlaičiams laimingai nuo karės kulkų gyvais išliksiu? Mes nemanome, kad amerikiečių lietuvių širdis ir jausmai būtų suakmenėję. Mes manome, kad kiekvienas lietuvis dabar privalo atiduoti savo auką pinigais ar pasidarbavimu vargstantiems Lietuvos žmonėms. Nes Lietuva niekad taip mūsų pašelpo nelaukė, kaip dabar.

Todėl, apkalbėjimui šelpimo reikalų nuo karės nukentėjusiems, Lietuviškų Draugijų Sąjungos Viešų Reikalų Komitetas nutarė suaukinti Brooklyn, New Yorko ir apielinkės lietuvių draugijų KONFERENCIJĄ, kurioje meldžiama apsarvstyti ir nutarti, kaip geriau būtų varoma agitacija dēlei rinkimo aukų nuo karės nukentėjusiai bei varguose paskendusiai Lietuvai.

Siuomi maloniai kviečiame gerbiamašias draugijas, kokios tik randasi Brooklyn, New Yorko ir apielinkėse prisijusti delegatus Liet. Draug. Konferencijai, kuri įvyks 15 d. LAPKRIČIO (NOVEMBER), 1914 m., 2 val. po pietų TAUTISKAME NAME, 101—3 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Su pagarba L. D. S. Sekr. Deveikis.

P. S.— Pagal Liet. Draug. S-gos Programą, kiekvieną draugiją turi tiesą siųsti konferencijon nedaugiau 5 delegatus.

L. Draugijos su visais reikalais malonėkite kreiptis šiuom antraštu:

F. Deveikis,
347 Kent Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Gera Proga Ligoniams

YRA SUTEIKIAMA PER

DR. J. C. BROWN

Visiems gerai žinoma, daktarą-specialistą, kuris pasekmingai gydė ligonius per 35 metus, dabar UŽDYKĄ PRADESI EGZAMINUOTI LIGONIUS IR DUOTI JIEMS PATAIKIMUS sekančiomis dienomis: Nedėliomis, Utarninkais ir Pėtnyčioje.

DR. J. C. BROWN yra baigęs vieną iš geriausių Amerikos universitetų ir turi aukštinį medalį už atsižymėjimą moksle. Jo ofisas yra įrengtas su naujausiomis stebėklingomis mašinomis. X-spindulių mašina didžiausią gydymo pagalbą. Su ja yra permatomas visas žmogaus kūnas, užtai ir lengva atrasti, kur yra įsisėdus liga. Neturint gi tos mašinos, su paprastomis akimis nieko negalima sužinoti, kas dedasi viduriuose, o tas labai apunkina ir prailgina gydymą.

DR. BROWN PASEKMINGAI IŠGYDO VISOKIAS UŽSISĖJUSIAS IR NERVISKAS Ligas Pilvo, Plaučių, širdies, Inkstų, Kepenų, Pūslių, Ausų, Nosies ir Gerklės, Moterų Ligas ir nusisvėrimus gydome be operacijos.

ODOS LIGAS, KRAUJO SUGEDIMUS, REUMATIZMĄ, GELĄ IR KITAS LIGAS, kurios per daug vietos užima šio išdėstyti, gydau geriausiomis pasiekusiomis mašinomis. Aš nedarau ilgų tyrinėjimų, kad surastų, kokia liga jus sergata, bet tuojuos ją permatau, kaip veidrodyje, nes man pagelbi ilgų metų mano praktika ir stebėklingos mašinos.

Nesiduokite save bereikalingai įpaustyti, bet ateikite pas mane, o apturėsite patarimą, ar jūs liga galima išgydyti su vaistais, ar ne. Aš išgydžiau daugelį ligonių su vaistais, be jokios operacijos. Tuos ligonius kiti daktarai buvo su vaistais ir įsakę, kad būtinai yra reikalinga operacija ir kad reikia eiti į ligonbūvį, kur galima tikėtis pagelbos.

ATMINKITE, JOC AS IŠGYDAU SUNKIAUSIAS LIGAS SU VAISTAIS. Mano vaistai yra geriausi ir išgydo ant visados. Aš negydau per laisius, nes to negalima atlikti, todėl nedeiskite dykai laisvą rašyti man laiskus. Pirmiausia reikia ligoni general išagzaminuoti, tad tik galima pradėti gydymą. Dar sykį primenu jums, kad aš egzaminuoju ir duodu patarimus ligoniams DYKAI Nedėliomis, Utarninkais ir Pėtnyčioje.

DR. J. C. BROWN

50 W. 36-th St., arti 6-th Ave., New York, N. Y.

OFFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 12 val. pietų.
Nuo 1 val. po pietų iki 8 val. vakaro.

NEDĖLIOMIS:
Nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

Didžiausia naujiena!

Pirmą syk lietuviškas teatras ir balius Port Washington, parengtas L. S. S. 224-tos kuopos, subatoj, 31 spalio (Oct.) 1914, Oddtelors Hall, 21 S. Washington, St., Port Washington, L. I. N. Y. Pradžią 7:30 val. vakare. Bus sulosta "Mūsų Gerasis", vienas iš juokingiausių veikalėlių. Taipgi bus prakalbos, kalbės J. Neviackas. Kvečiame atsilankyti visus kas tik gyvas, nes retai atsitinka tokia proga. Įžanga tik 25 centai. Kviečia Komitetas.

Teisingiausia ir geriausia lietuviška.

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienintelė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių gaiti gaut, kokios tik pasaulį yra vartojamos. Galit reikalauti per laisius, o aš prisijau per ekspresą.

K. ŠIDLAUSKAS
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway kamp. C Street
SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone So. Boston 2104 ir 21013

JOSEPH SCHNEIDER

Seniems draugams ir pažįstamiems pranešu, kad Joseph Schneider, atidariau kostumieriską kriaucių štorą po num. 236 Grand St., netoli Driggs Ave. Neužmirškite atsilankyti pas seną pažįstamą. Dabar laikas užsisakyti rudeningus siutus, nes padarom už pigią kainą. Siutus darome už \$15.00 estų vilnų.

236 Grand Street, netoli Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.

MOKYKLA ANGLISKOS KALBOS.

Mokina dienomis ir vakarais, kurie negali lankyti į mokyklą ypatingai, mokomam per laisius (korespondencijos). Dėl platesnių žinių rašykite pas:

WATCHES BRON,
1741 W. 47th St., Chicago, Ill. (82—90)

Tel. 4093 Greenpont.

NUSTOK KENTEJES.

Gydau vyrus, moteris ir vaikus, ateikite pas mane, aš pagydau ką kiti negalėjo pagydyti.

DR. HENRY SELIGMAN,
181 S. 2nd St. Brooklyn, N. Y.

netoli Driggs ave.

Ofiso valandos: Paprastoms dienoms nuo 8—10, 1—2, 6—8.

Nedėliomis iki 1 po pietų.

SOKIŲ MOKYKLA.

Wirtalla's Sokių Mokykla atsidarys Utarninko vakara, 13 October, 1914, svetainėj Orange Hall, Manchester, Conn. Visi vėliausios mados šokiai bus mokinami. Įžanga vyrams 25c, moterims—15c. Privatškos lekcijos bus duodamos po 1-mam Octoberio 75c už lekciją.

Pirk Farmą!

Farma Norwich, Conn., prie New London; 150 akrų žemės, 12 akrų dirbamos žemės, reistas mašinos ir ganykla. Daugybė vaisingų medžių, obelių, grūšių, pygių ir t. t. Stuba 18 10 kambarių, 2 pastogės vežimams, tvartas, kluonas ir vištinkas. Žemės kavalas užsėtas rugiais. 2 žymios nuo elektrikalio ir gelektelio stoties. 8 mišios nuo jūrių, kur ateina laivai iš New Yorko. Arti mokyklų ir ligonbūvių. Viskas tik už \$22,000. Užmokėti reikia \$1,000, reistas ant lengvo išmokėčio.

ARTHUR MEYER

Atsilaukite pas M. MIZARA

183 Roebing Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Žemiau paminėtas gyduoles galima apturėti per pačią:

Nuo Reumatizmo.....\$1.00
Kraujo Valytos.....\$1.00
Vidurių Regulatorius.....50c
Trojanka.....25c, 50c ir \$1.00

Ir visokias kitokias gyduoles nuo visokių ligų, kurios čia dar nepamintėtos galima gauti per pačią.

P. A. URBANAVIČIUS

151 Metropolitan Avenue

Brooklyn, N. Y.

Telephone 4879 Bushwick.

DR. M. MENDALIS.

Specialistas Moterų Ligu

106 Howard Ave., Kampas

Halsey St.

BROOKLYN, N. Y.

REIKALAUJU VAIKŲ.

Aš norėčiau gauti mažų vaikų dėl auklėjimo. Todėl, kas turit ir norit išduoti kitur auklėti, atsilaukite pas mane, nes bus gerai prižiūrimi ir už nedidelį mokesčį, tik \$3.00 per savaitę.

A. Maskow

Brooklyn, N. Y.

225—24th St. (79—87)

PUIKI DOVANA

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir k. rodikliai daryti apspręstus, taip pat ir kur greit išgydyti, lygiai ta knyga.

"DAKTARAS"

parodo, kaip nuo ligų apsigauti.

ŠITOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų greit išgydyti, bet taip pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsigauti.

KNYGOJ "DAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų dorą bei moraliską lytišką gyvenimą ir alkia, atvirai taip išdėstyti, jog kitose knygos to visko negali atsi.

Šia knyga kiekvienam užaugusiam vyrui ir moteriai labai reikalinga turėti, kad žinotų kaip ir ką daryti, seniams ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskačius knygą atrast.

SITA KNYGA iliustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kūno sudavimą su visokiomis paslaptimis užaugusiems žmonėms tiesiog būtina turėti.

YPATINGAI serganti, nusilpę, sunkiųjų pasigindę per jaunystės klaidas ir varginami visokiomis, kaip paprastomis šveizomis taip užsisėdusiomis ligomis, šioje knygoje atrast tikra roda.

Jei sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiausia ne kaip kreipiesi prie kokio nors gydytojo, ocha vartosi liekardas, reikia perskaityti knygą "Daktaras". Šio dideles daugybės žmonių, kurie tik perskaityti šią knygą, išgydė.

TODĖL, kad ta knyga dėl labo visais mės išduota, tai kiekvienas ją apturės VISAI DOVANA! kuris tik atėjęs keletą stampų už prisijau.

REIKALAUJ DAR SIANDI, iškerpant šią apgarsinimą ir adresuok teipi:

The Philadelphia M. Clinic,

1117 Walnut st.,

PHILADELPHIA, PA.

TEMYKIT VYRAI IR MOTERIS! Kod sergi, jaučiesi koį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laiku gautum išgydyti, tai atsilaukite prie Profesionalios Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuvišką kalbą. Rašyk arba ateik.

OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 ir ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj vakare nuo 6 iki 8.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Žemiau paminėtas gyduoles galima apturėti per pačią:

Nuo Reumatizmo.....\$1.00
Kraujo Valytos.....\$1.00
Vidurių Regulatorius.....50c
Trojanka.....25c, 50c ir \$1.00

Ir visokias kitokias gyduoles nuo visokių ligų, kurios čia dar nepamintėtos galima gauti per pačią.

P. A. URBANAVIČIUS

151 Metropolitan Avenue

Brooklyn, N. Y.

Telephone 4879 Bushwick.

DR. M. MENDALIS.

Specialistas Moterų Ligu

106 Howard Ave., Kampas

Halsey St.

BROOKLYN, N. Y.

REIKALAUJU VAIKŲ.

Aš norėčiau gauti mažų vaikų dėl auklėjimo. Todėl, kas turit ir norit išduoti kitur auklėti, atsilaukite pas mane, nes bus gerai prižiūrimi ir už nedidelį mokesčį, tik \$3.00 per savaitę.

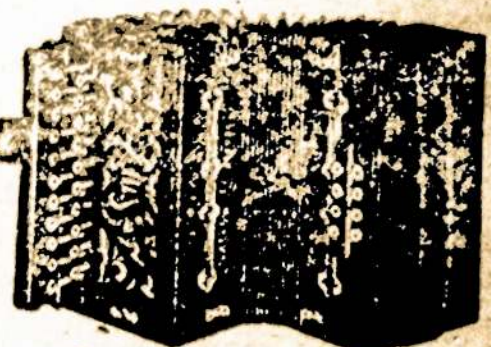
A. Maskow

Brooklyn, N. Y.

225—24th St. (79—87)

SPECIJALIŠKAS IŠPARDAVIMAS

TOKIO IŠPARDAVIMO NEW YORKE DAR NIEKAD NEBUVO

su 21 perlo kleiviū, 8 basais
Vertės \$18.00, tik už \$7.50

Toks pat Armonikas
21 plieninių klapanų, 12 basų
Vertės \$25.00, tik už \$14.25

Atsiųskite mums nors kiek pinigų ant rankos, o mes jums nusiųsime muzikališką instrumentą, kokių jys tik norėsite.

GRAFAFONAS

ir didelis
Su 12 Lietuviškų dainų, vertės \$45.00.
Atiduodame tik už \$19.50

Tą grafafoną garantuojame iki 10 metų

Mes užlaikome specialiai rusų meistrai, kuris patalio visokius Muzikališkus Instrumentus ir Fonografus.

Lietuviški Rekordai su visokiomis dainomis. Galima rašyti ir rusiškai.

Atsilankę pas mus nors sykį, ateisite visada. Reikalaukite katalogo.

MOSCOW MUSIC CO.

52 Canal Street Dept. M. New York City, N. Y.

Išgydau Vyrus Greitai.

VARICOCELE. Aš gydau VARICOCELE be jokio skausmo, operacijos, arba apvyniojimų; skausmas, sutinimas ir sukepinimas gislose greitai pranyksta. Šėklos nubėgimai sustabdomi. Nušalinti organai būna sustiprinami; šiluma, energija ir gyvumas tikro vyriškumo greitai atgaunama.

PROSTATITIS. Aš gydau tą ligą be jokio įpaustymo arba bjaurumų iš iš šlapinimosi kanalų, sumažina užkaltimus, sustabdo visokius plūdumus, išvalo ir išgydo pūsle ir inkstus, priduoda energijos silpnėjusiems organams ir sugrąžina sveikatą ir tvirtumą kiekvienam žmogui, kurio buvo suimta liga.

SYFILIS. Jeigu jums skauda gerklę, randasi plėvės, išbrimai, vario spalvos plėtimai, skauduliai, žaizdos, kaulų gilimas, plaukų slinkimas ar kiti ženklai, nežiūrint, ar tai pradžioje, viduryje ar pabaigoje ligos, klauskite mano patarimo, o liksite sveiki. Mano gydymas išvalo ir pašalina iš kraujo ir kūno visus nuodus ir nesvarumus. Ne ra jokio pavojaus, kad liga atsilaujintų. Kam jums per ligus netus nuodytis visokiais vaistais, kad aš galiu jus visiškai išgydyti be jokio bėdingų vaistų? Tuojaus klauskite mano patarimo.

Nusilpnėję VYRAI.

Mano gydymas nustojusiems vyriškumo pašalina visas blogas įtekmes pirmesniu nualinimo ir besotumo; sutvirtina nervus, sustiprina ir padidina kraują, o labiausiai už viską sugrąžina išaikuotą įjėgą vyriškumo. Vengkite tuomaiškių gyduolių. Stengkitės išgydyti antvisdos. Aš autėikiu antvisdos atgavimą tobulo ir pilno vyriškumo.

SLAPTOS LIGOS.

Naujos ir senos, bjaurios ir įsisenėjusios, kaip tai Triperis, Netankus, Tankus šlapinimosi, Skaumas ir Deginimas, taipgi nauji skauduliai arba žaizdos, antinimai; visuose trijuose laipsniuose išgydau antvisdos greitai ir užlaikau slaptąbę.

STRICTURA

Išgydau pas tuos, kuriuos daktarai jau buvo atsisakę išgydyti. Greitai dau be jokio operaci, skausmo ir netraukiamos nuo bėgimo. Tuojaus duodame Pelenėjimus. Aš nupilnu išgydyti tu, kurio negalima. Mano gydymas išvalo ir išgydo pūsle ir inkstus, priduoda energijos silpnėjusiems organams ir sugrąžina sveikatą ir tvirtumą kiekvienam žmogui, kurio buvo suimta liga.

DR. BYRNE, 208 W. 42nd St., arti Broadway

NEW YORK CITY, N. Y.

DR. RICHTER'S "PAIN EXPELLER"

Druti muskulai neatneša naudos, jei Jus Romatizmas kankina. Su PAIN EXPELLER

jai drūniai subėrši atneš Jums tuo galovėnįm ir pašalins priežastį skausmų. Remiamis už laisvą su 25c ir 50c

F. Ad. Richter & Co. NEW YORK.

Tenikite ant Amerikos ženklų apsaugomai

ANCHOR, PAIN EXPELLER

sulyg nurodymų, kurie randasi prie butelės. Kaina 25 ir 50 centų už butelę visose aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.

74—80 Washington St., New York, N. Y.

MOKYKIMES ANGLISKOS KALBOS

Mes užlaikome geriausius mokintojus su tobiliausia metodu, ir nėra abejonės, kad neismoksite.